

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu

*Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport*

COVID-19

25^e Tweede Kamer briefing
20 jan 2021

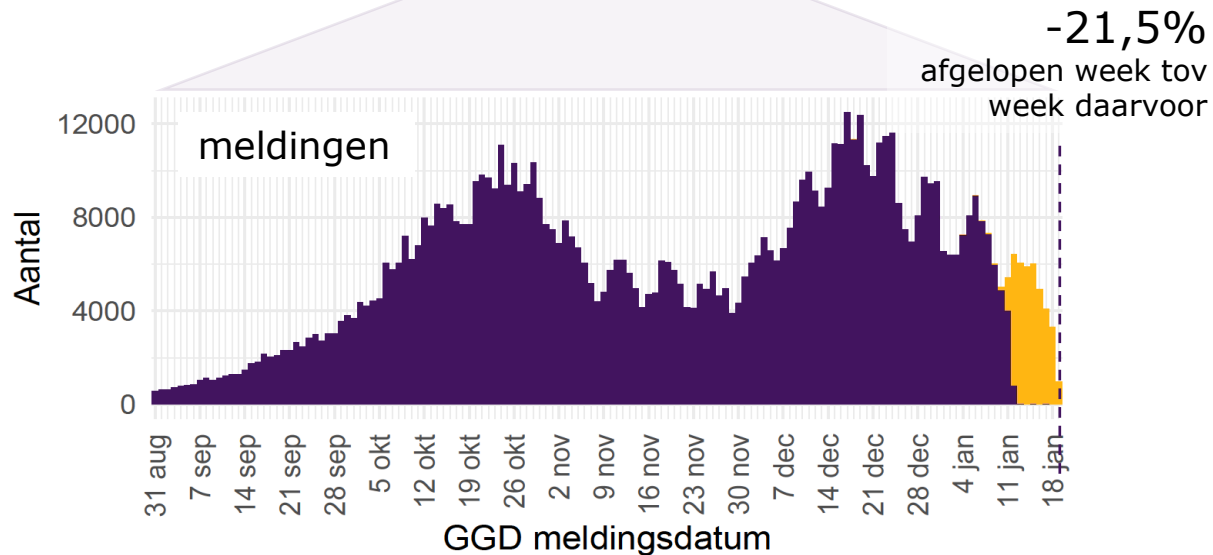
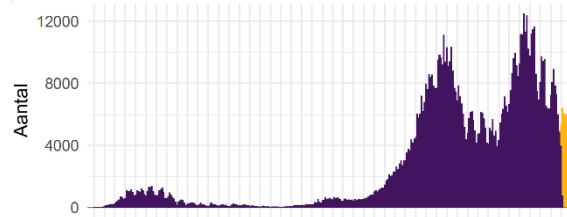
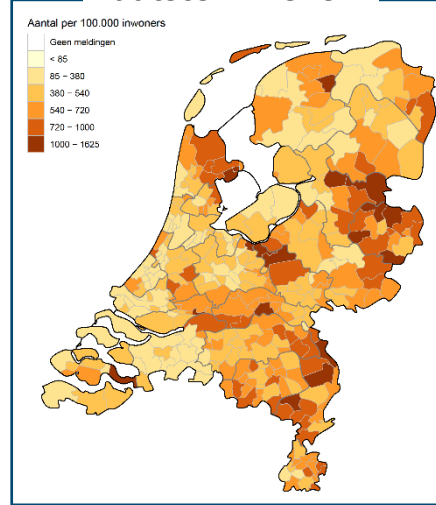
Jaap van Dissel namens CIB-RIVM

COVID-19

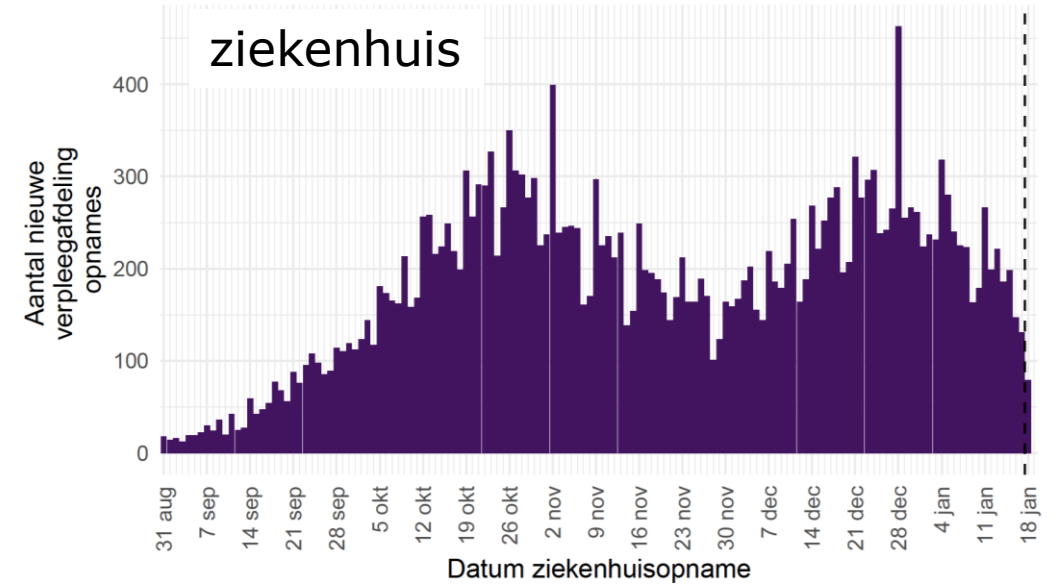
tweete golf Nederland

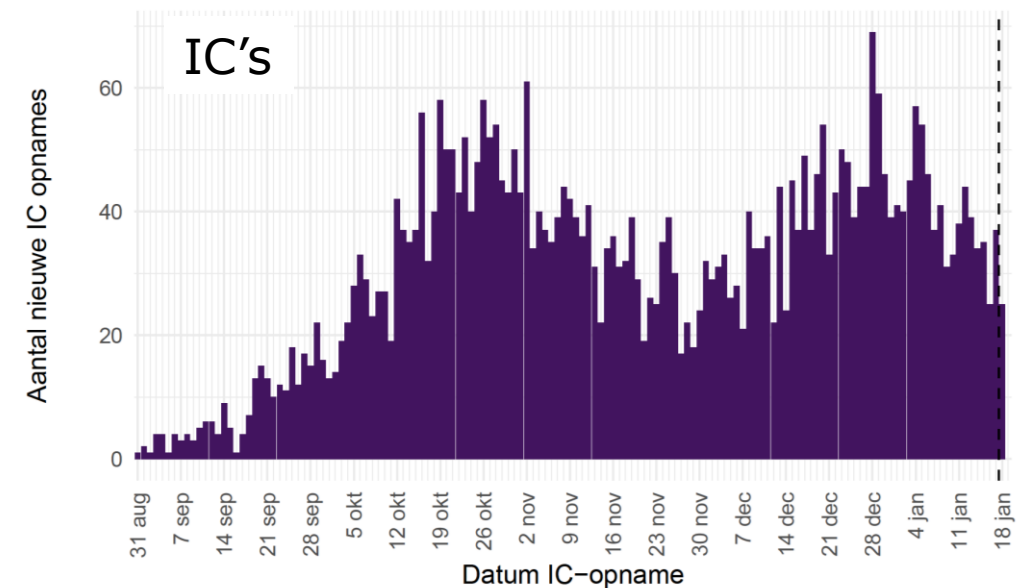
laatste 2 weken

ziekenhuis

IC's

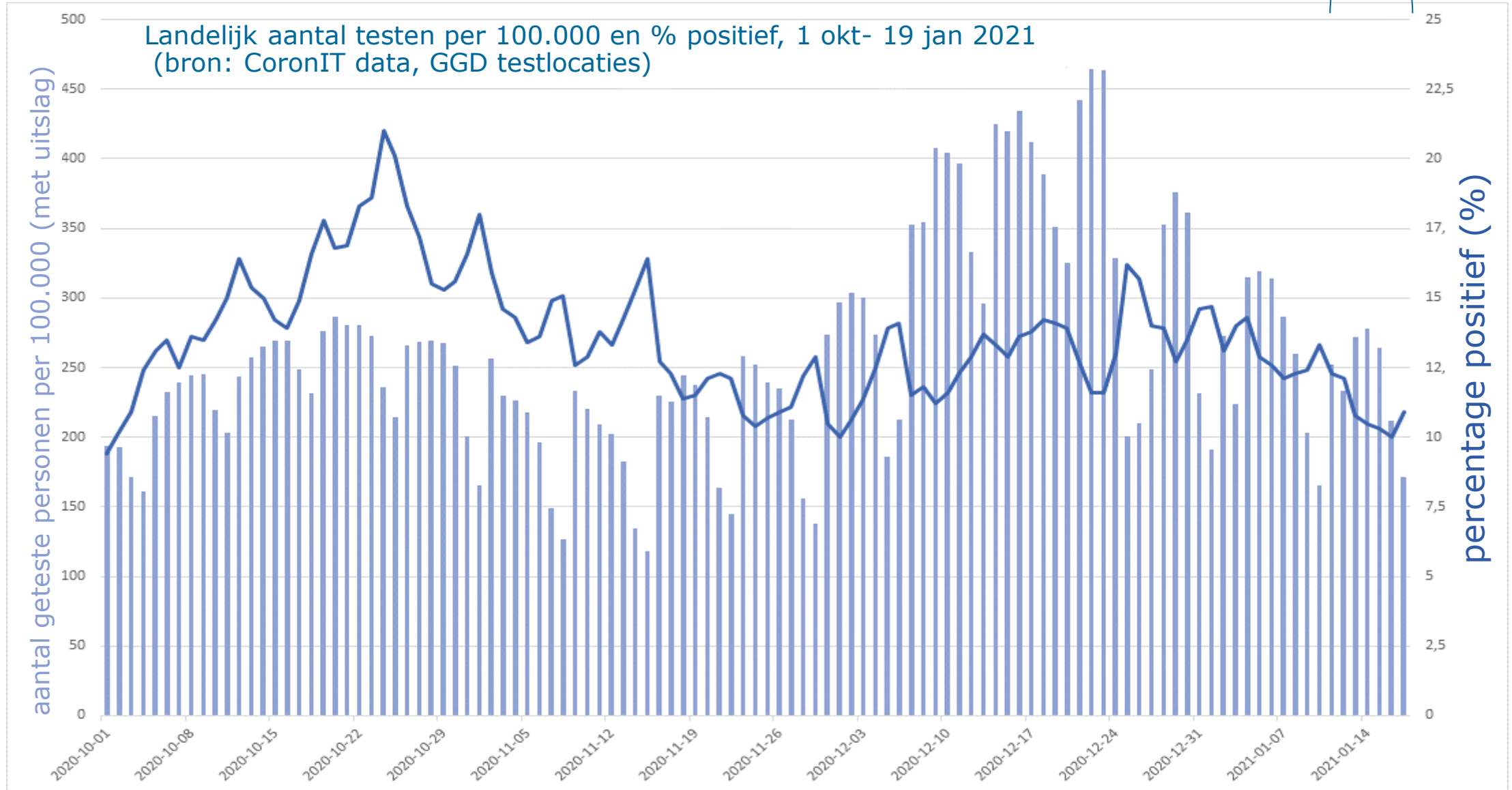

COVID-19

testen en percentage positief

afgelopen week
293.119 testen (-10%)

COVID-19

tweede golf 12 – 19 jan 2021

Veiligheidsregio	Totaal gemeld	/100.000
Totaal gemeld	37700	216.6
Groningen	1168	199.4
Fryslân	1469	226.0
Drenthe	1067	216.1
IJsselland	1184	222.8
Twente	1797	284.8
Noord- en Oost-Gelderland	1713	207.0
Gelderland-Midden	1901	272.9
Gelderland-Zuid	1539	274.0
Utrecht	2671	197.1
Noord-Holland-Noord	1849	279.0
Zaanstreek-Waterland	728	214.6
Kennemerland	930	169.1
Amsterdam-Amstelland	2106	196.7
Gooi en Vechtstreek	447	173.9
Haaglanden	1625	145.5
Hollands-Midden	1675	207.1
Rotterdam-Rijnmond	2041	154.2
Zuid-Holland-Zuid	1060	230.8
Zeeland	774	201.8
Midden- en West-Brabant	1869	165.9
Brabant-Noord	1563	238.3
Brabant-Zuidoost	2240	287.0
Limburg-Noord	1853	356.3
Limburg-Zuid	1590	266.2
Flevoland	841	198.8

> 280

150-200

100-150

Aantal meldingen per 100,000 inwoners per regio op GGD meldingsdatum

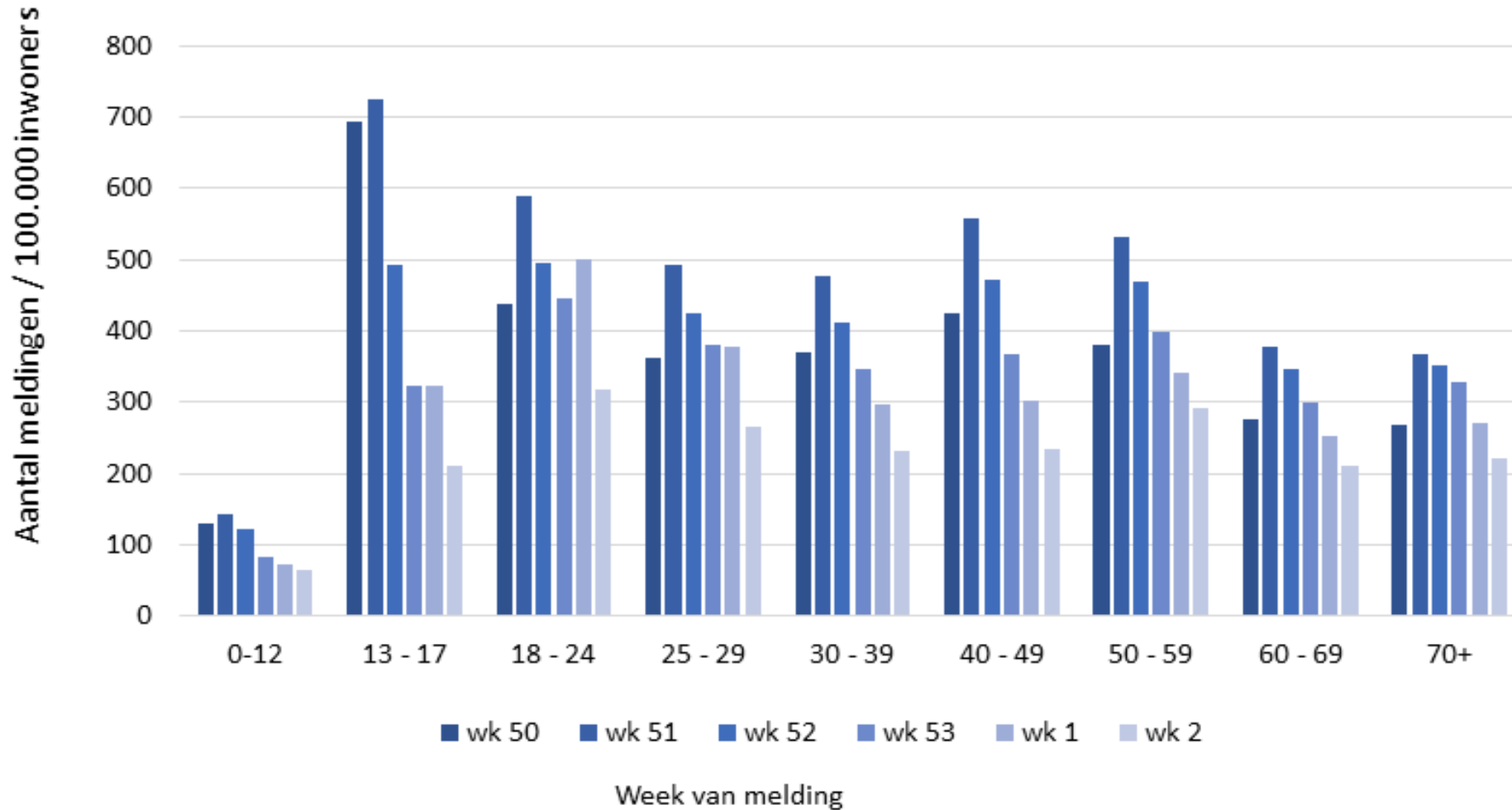

COVID-19

meldingen per leeftijd

Aantal meldingen per 100.000 inwoners, per leeftijdsgroep, per kalenderweek
van 7 december 2020 t/m 17 januari 2021

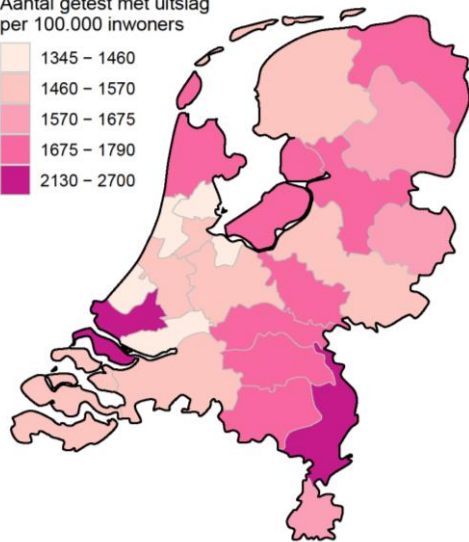
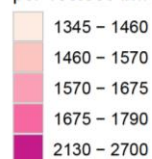

COVID-19

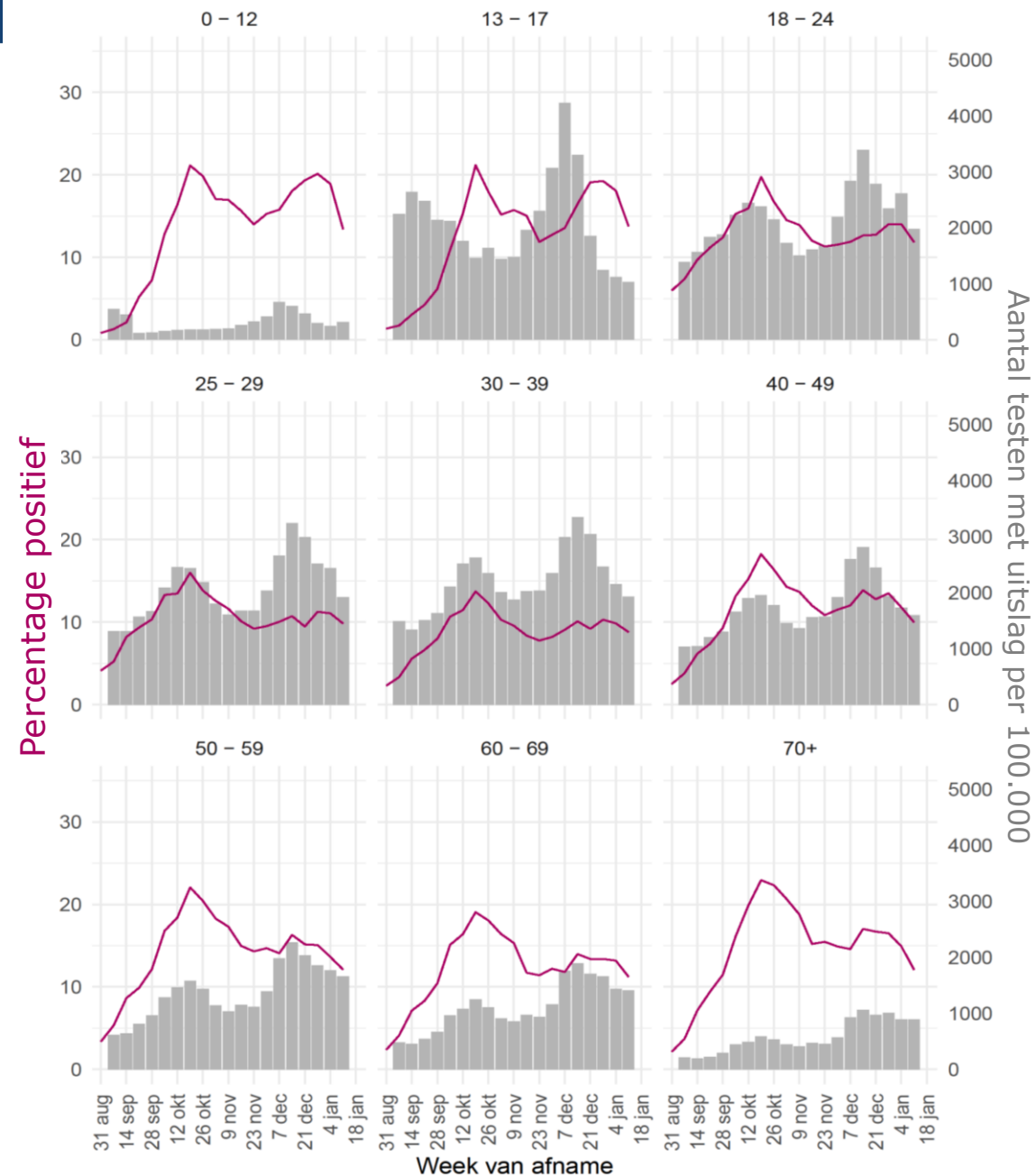
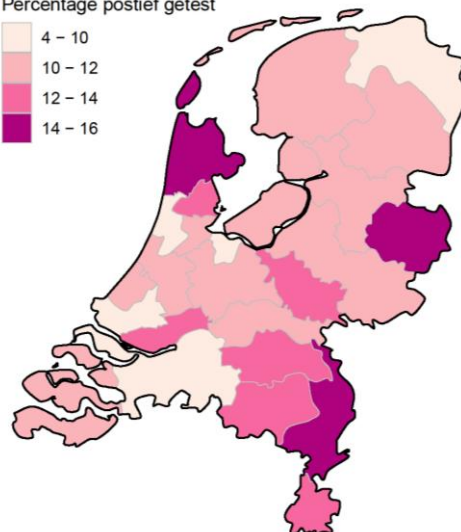
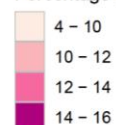
testen en percentage positief

Aantal getest met uitslag
per 100.000 inwoners

Percentage positief getest

COVID-19 infectieradar – trend klachten

Actuele resultaten

Het RIVM brengt in kaart welke klachten mensen in Nederland hebben die kunnen wijzen op het coronavirus.

[Actuele resultaten →](#)

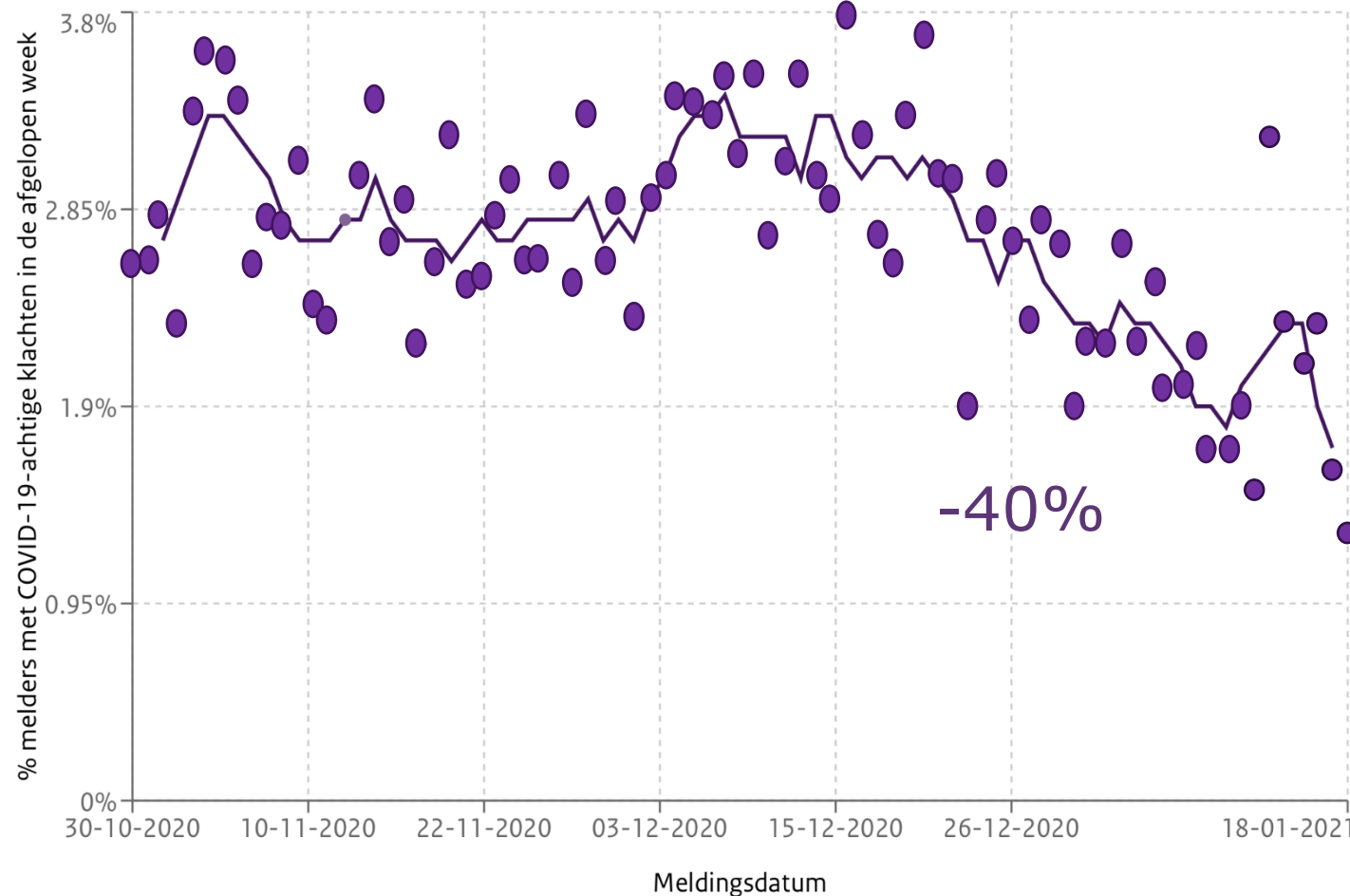

Meedoen

Help mee het coronavirus in de gaten te houden. Geef wekelijks door of je klachten hebt.

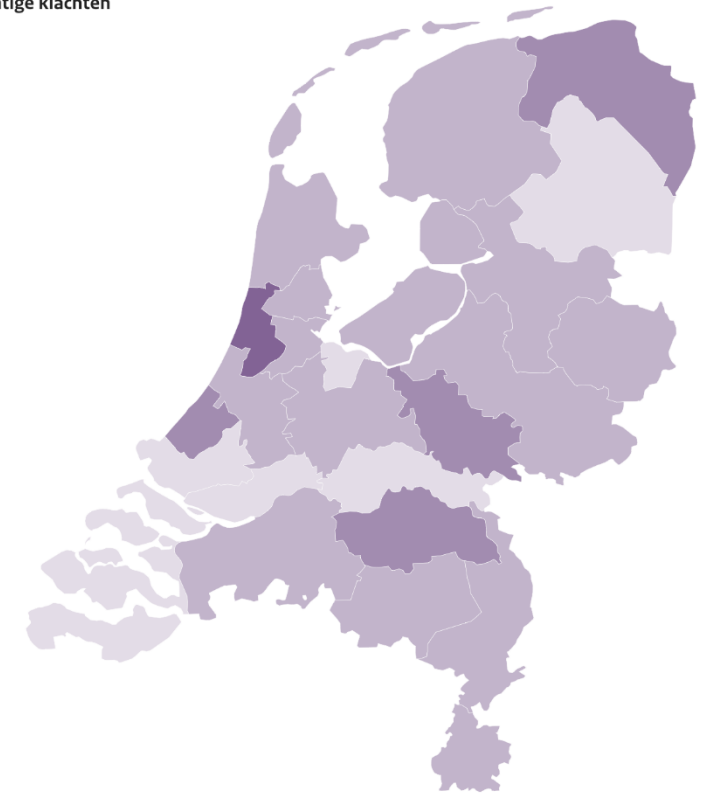
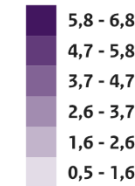
[Aanmelden →](#)

Percentage melders met COVID-19-achtige klachten in de afgelopen week

Percentage deelnemers met COVID19-achtige klachten per veiligheidsregio

% met COVID19-achtige klachten

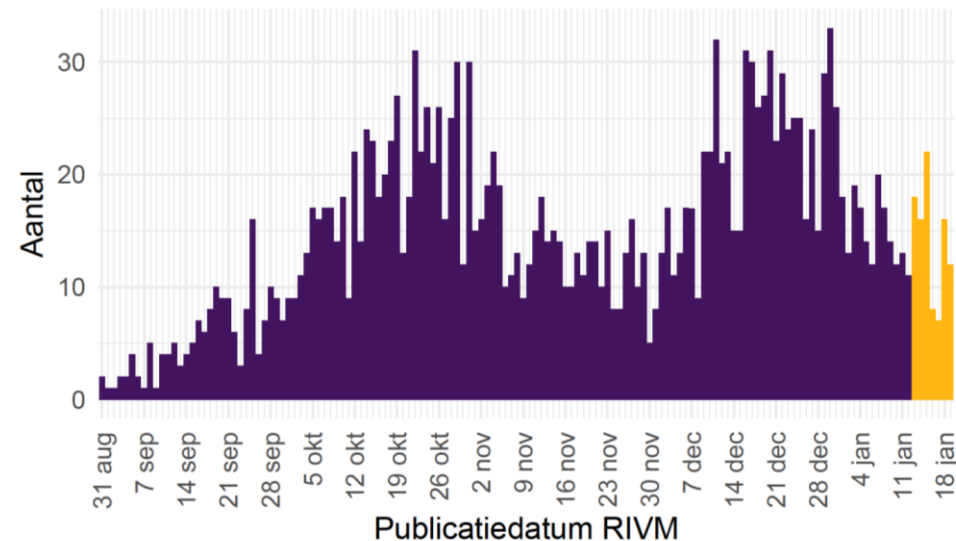
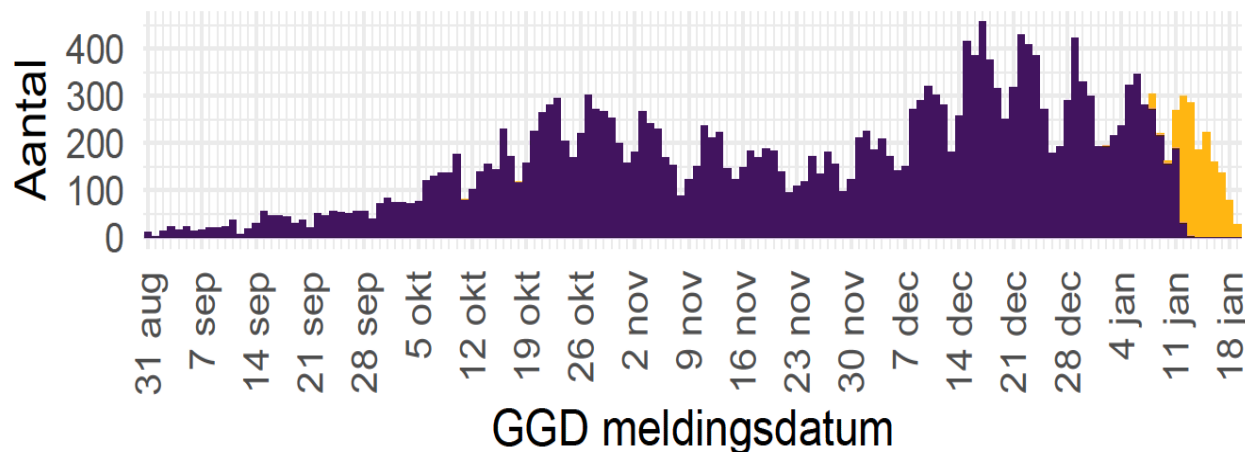
COVID-19 verpleeghuizen en woonzorgcentra

aantal nieuw besmette locaties gedaald

aantal bewoners met COVID-19 gedaald

Totaal aantal besmette locaties

807 (32,9%)

Ook hoge zorgdruk:
mantelzorg, thuiszorg, wijkverpleegkundige, etc.

COVID-19

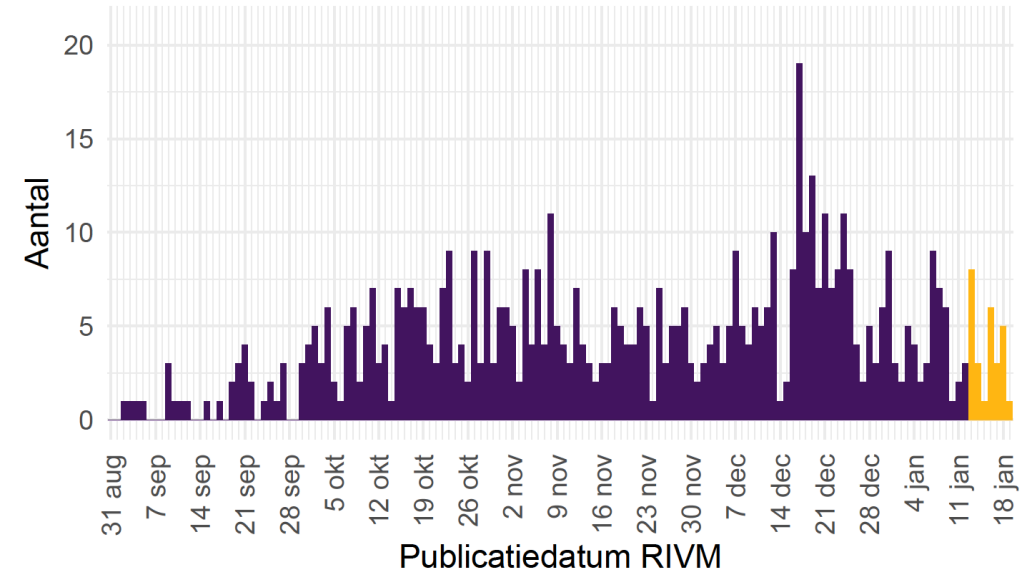
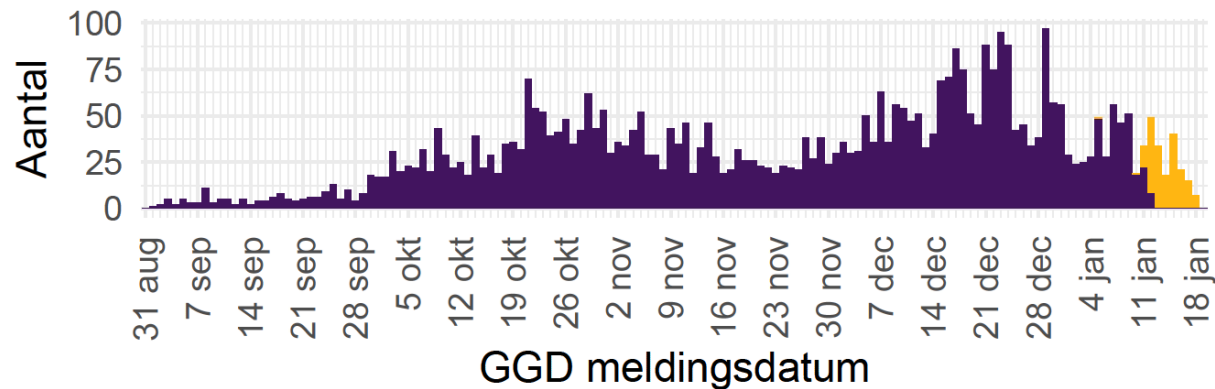
instellingen gehandicaptenzorg

aantal nieuw besmette locaties gedaald

aantal bewoners met COVID-19 gedaald

Totaal aantal besmette locaties

144 (5,6%)

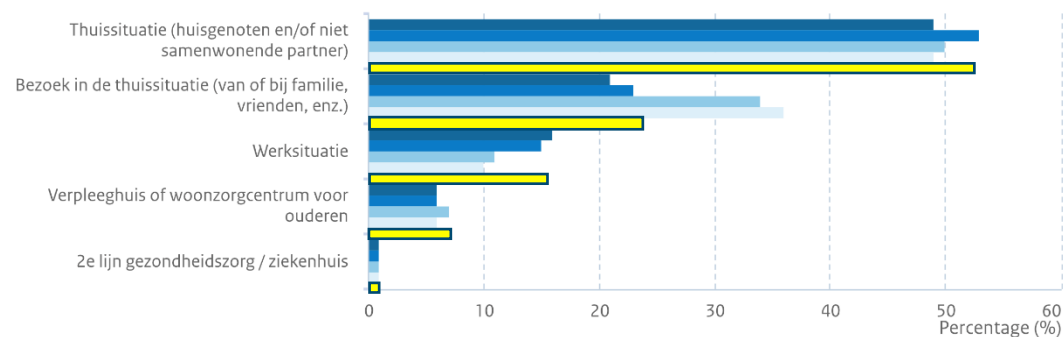
COVID-19

BCO in Nederland

Aantal aan de GGD'en gemelde personen met een positieve testuitslag voor SARS-CoV-2 naar aanwezigheid van gerelateerde ziektegevallen

Gerelateerde ziektegevallen aanwezig	Vanaf 31 augustus		Afgelopen week ²	
	Aantal	%	Aantal	%
Totaal gemeld	851516		38776	
Ja, setting vermeld	429939	50.5	23025	59.4
Ja, setting niet vermeld	31519	3.7	180	0.5
Ja, setting onbekend	2064	0.2	65	0.2
Nee	267356	31.4	8332	21.5
Niet vermeld	120638	14.2	7174	18.5

☒ wk 51
 ☒ wk 52
 ☒ wk 53
 ☒ wk 1
 ☒ wk 2

Aantal nieuwe contacten dat opgevolgd wordt door de GGD en aantal en percentage met een SARS-CoV-2 infectie, per categorie nauw contact

Start week ³	Huisgenoten			Overig nieuwe contacten		
	Aantal	Aantal positief	% Positief	Aantal	Aantal positief	% Positief
02-11-2020	7740	1111	14.4	4107	255	6.2
09-11-2020	23503	4032	17.2	13092	975	7.4
16-11-2020	30880	5204	16.9	16655	1212	7.3
23-11-2020	32749	6409	19.6	17772	1472	8.3
30-11-2020	35091	8197	23.4	20851	2203	10.6
07-12-2020	18770	4314	23.0	11308	1243	11.0
14-12-2020	7543	1521	20.2	3896	292	7.5
21-12-2020	5743	1210	21.1	3011	287	9.5
28-12-2020	10973	2734	24.9	9011	1021	11.3
04-01-2021	25030	5514	22.0	15567	1519	9.8
11-01-2021	29847	3872	13.0	16907	1184	7.0

Vermelde mogelijke settings van besmetting van aan de GGD'en gemelde personen met een positieve testuitslag voor SARS-CoV-2 waarbij sprake is van gerelateerde gevallen

Setting	Vanaf 31 augustus		Afgelopen week ³	
	Aantal	%	Aantal	%
Thuisituatie (huisgenoten inclusief niet-samenwonende partner)	226288	52.6	12261	53.3
Bezoek in de thuisituatie (van of bij familie, vrienden, enz.)	95270	22.2	5252	22.8
Werksituatie	61678	14.3	3745	16.3
Verpleeghuis of woonzorgcentrum voor ouderen ⁴	26360	6.1	1733	7.5
2e lijn gezondheidszorg / ziekenhuis	5820	1.4	347	1.5
Overige gezondheidszorg	4373	1.0	279	1.2

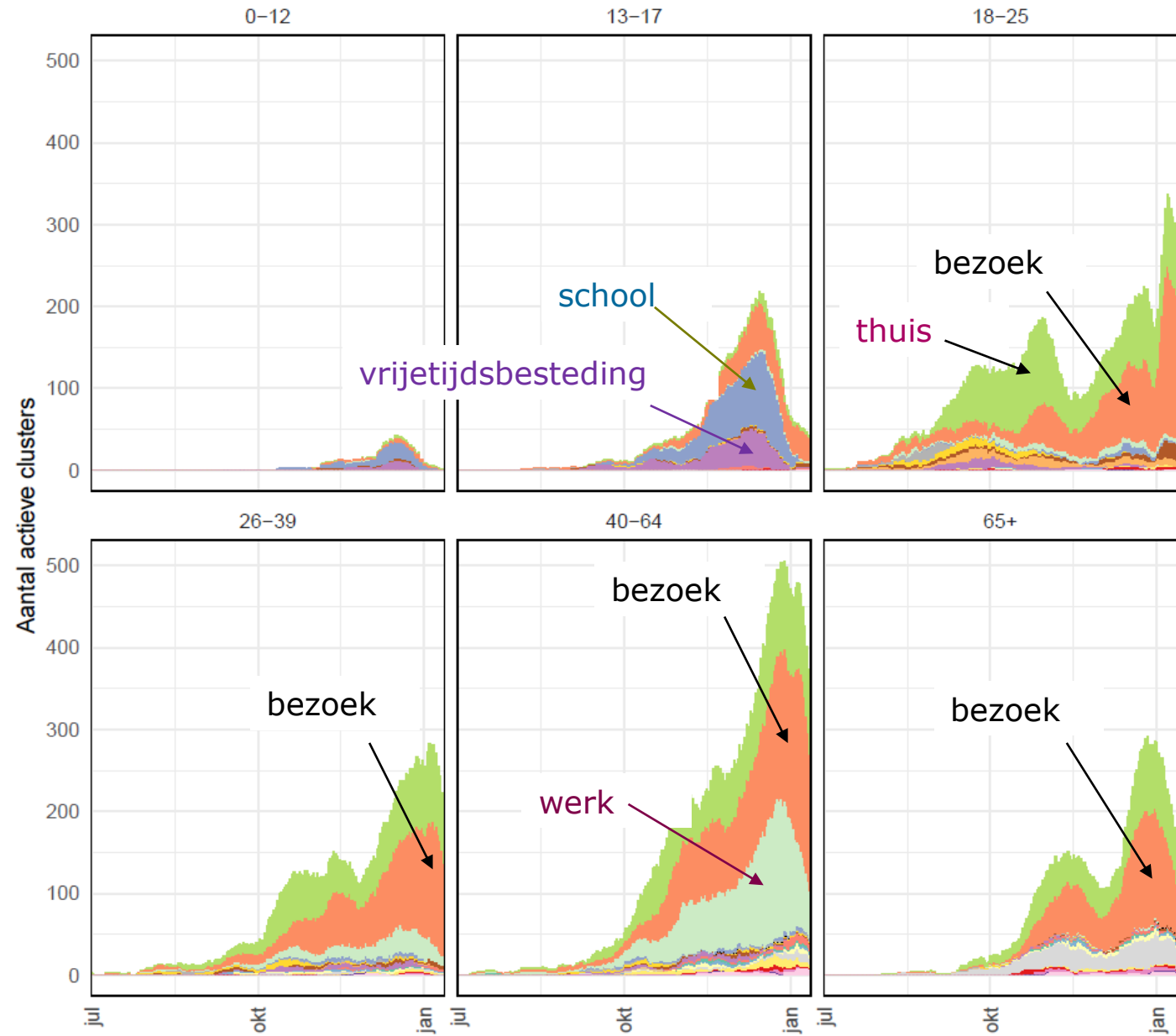

COVID-19

BCO en clusters

Settings binnen leeftijdgebonden clusters

Cluster setting

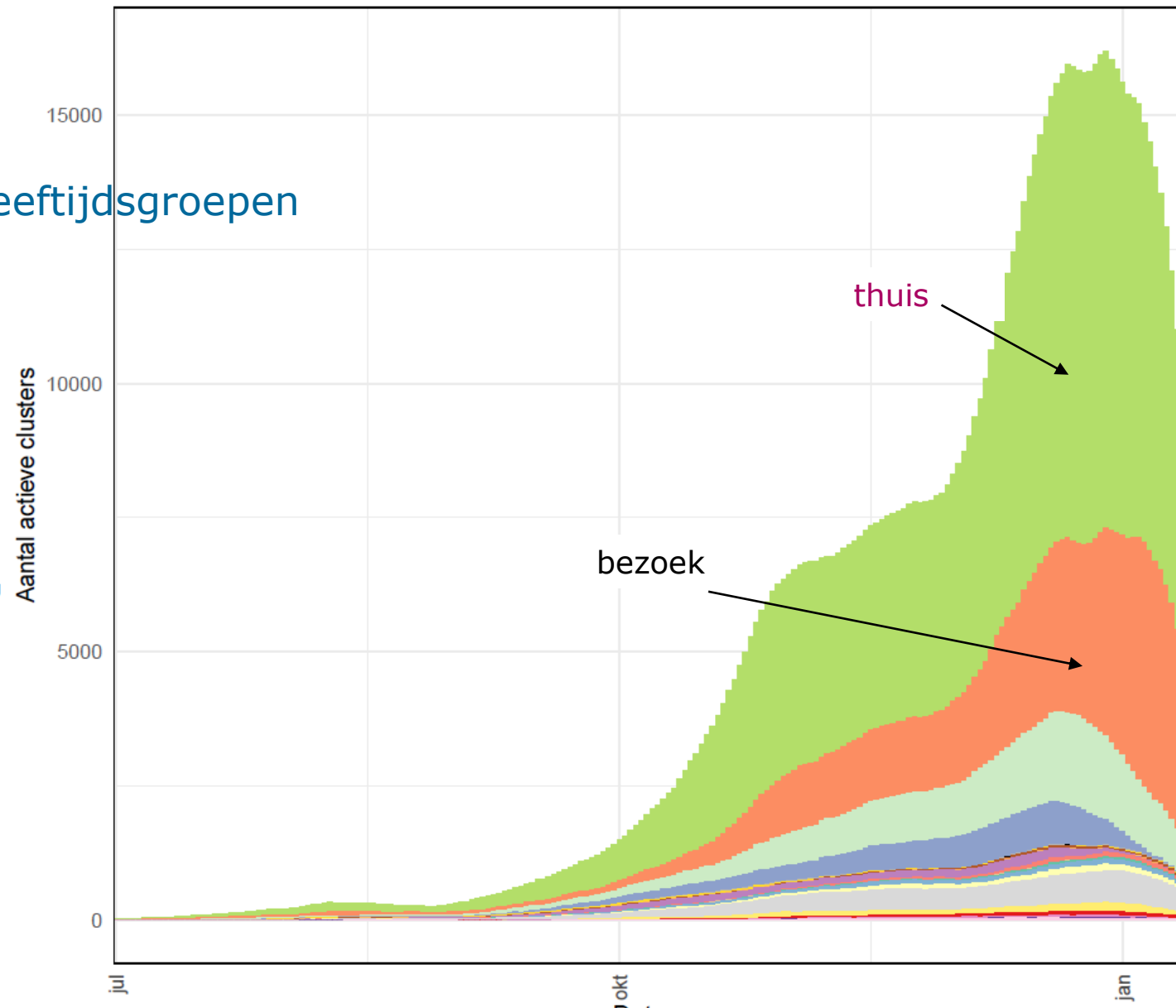
COVID-19

BCO en clusters

Settings binnen clusters met **meerdere** leeftijdsgroepen

Cluster setting

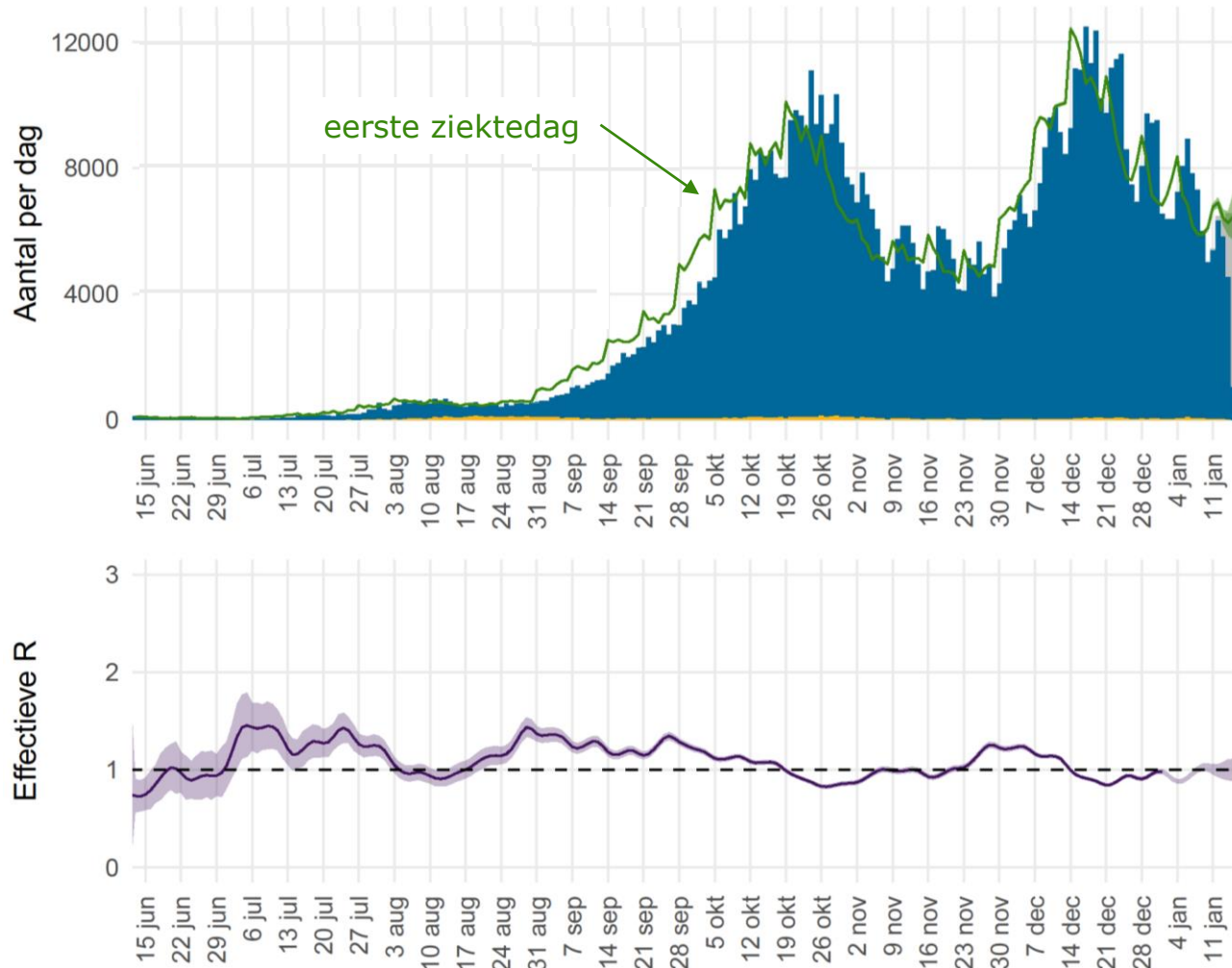
Thuisituatie (huisgenoten en partner, niet samenwonend)	Koor
Bezoek in de thuisituatie (van of bij familie, vrienden, enz.)	1e lijn gezondheidszorg / huisarts
Werksituatie	2e lijn gezondheidszorg / ziekenhuis
School en kinderopvang	Overige gezondheidszorg
Medereiziger / reis / vakantie	Verpleeghuis of woonzorgcentrum voor ouderen
Vlucht	Woonvoorziening voor mensen met een beperking
Horeca	Overige woonvoorziening
Feest (feest, verjaardag, borrel, bruiloft, enz.)	Dagopvang voor ouderen en mensen met een beperking
Studentenvereniging/-activiteiten	Overige dagopvang
Vrijtijdsbesteding, zoals sportclub	Uitvaart
Religieuze bijeenkomsten	

COVID-19

reproductiegetal op basis meldingen Osiris

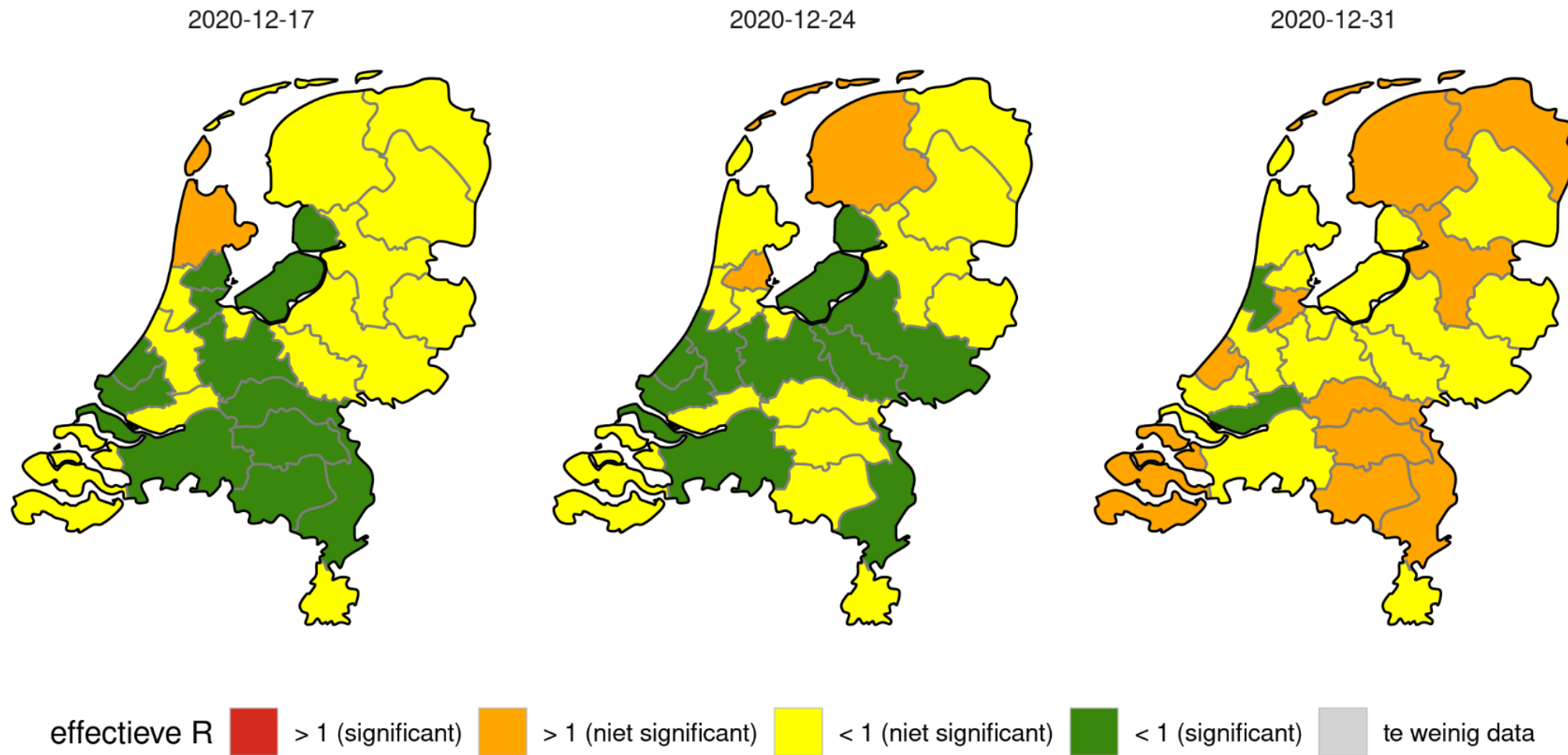
OSIRIS

- **Blauw:** meldingen naar meldingsdatum
 - **Grijs:** verwachte meldingen (correctie voor rapportagevertraging)
 - **Groen:** eerste ziektedag van gemelde patiënten
 - Data recenter dan 8 januari zijn onzeker
-
- **Paars:** reproductiegetal, aantal secundaire besmettingen per geval
 - reflecteert toename en afname van groene epicurve
 - volgens Wallinga & Lipsitch Proc R Soc B 2007
 - Schattingen recenter dan 1 januari zijn onzeker

Schatting **1 januari: 0.98** (0.96 – 1.01)

COVID-19

reproductiegetal per veiligheidsregio

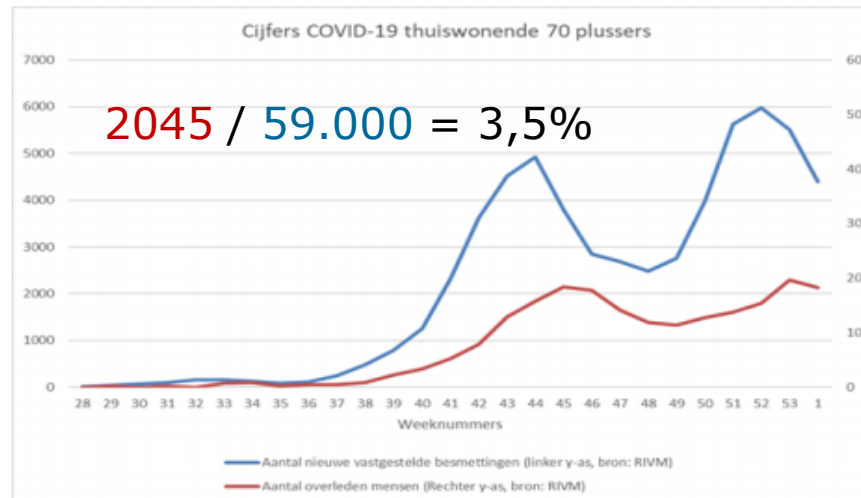
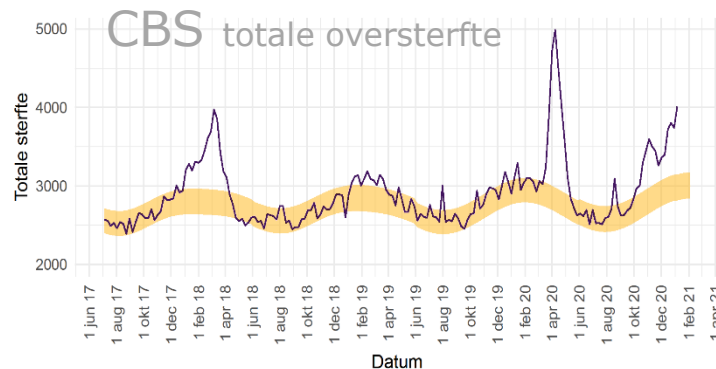
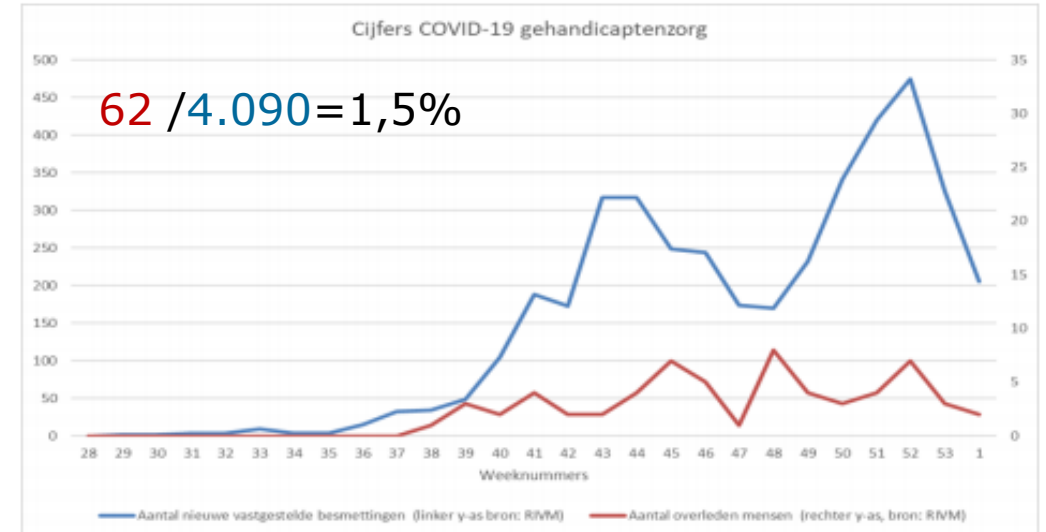
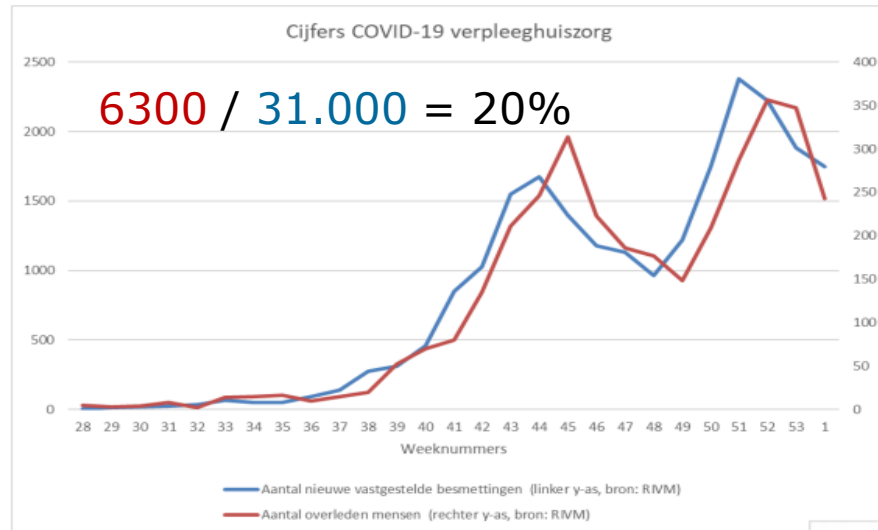
COVID-19

ouderen, verpleeghuizen en gehandicapten

meldingen van positief geteste personen en overledenen

(bron: Osiris, 1 juli 2020– 10 jan 2021)

COVID-19

beeld epidemiologie

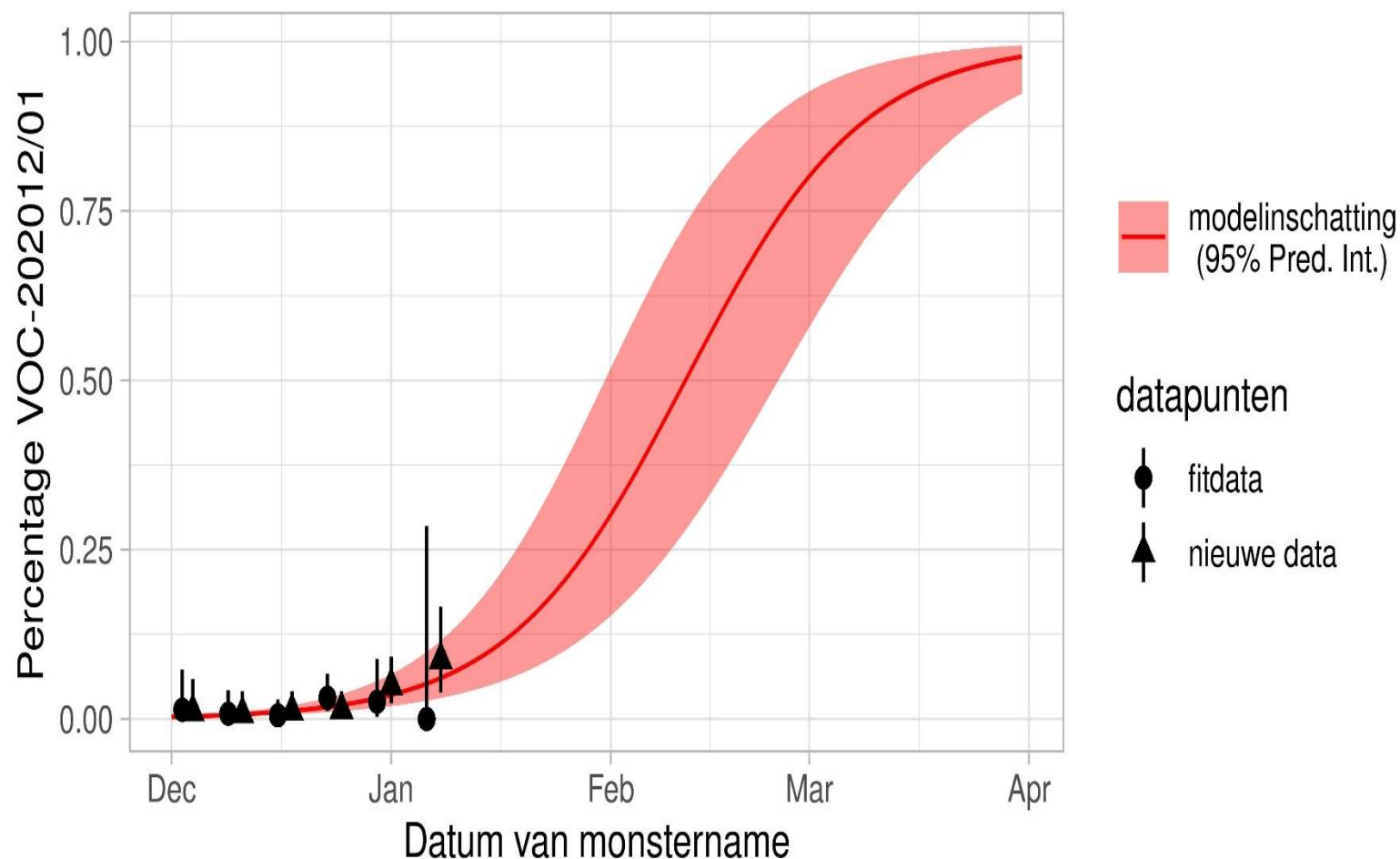
- aantal nieuwe meldingen 21,5% gedaald naar 38.776 meldingen
maar – nog steeds zeer hoge incidentie (~ 216 meldingen per 100.000/week) en forse maar afnemende verschillen tussen regio's ($\sim 150-300$ meldingen per 100.00/week)
- afname klachten in lijn met gedaalde testvraag
en – percentage positieve testen neemt af (~ 12.9 naar 11.7%), zichtbaar in alle leeftijdsgroepen
- instroom ziekenhuis en IC iets lager dan week daarvoor
- daling van meldingen instellingen zet door
- oversterfte in laatste weken verhoogd, m.n. ouderen in instellingen

maar – 'a new kid in town' VOC 202012/01 = B.1.1.7 overschaduwet het positiever beeld

COVID-19

toename VOC-202012/01 in kiemsurveillance

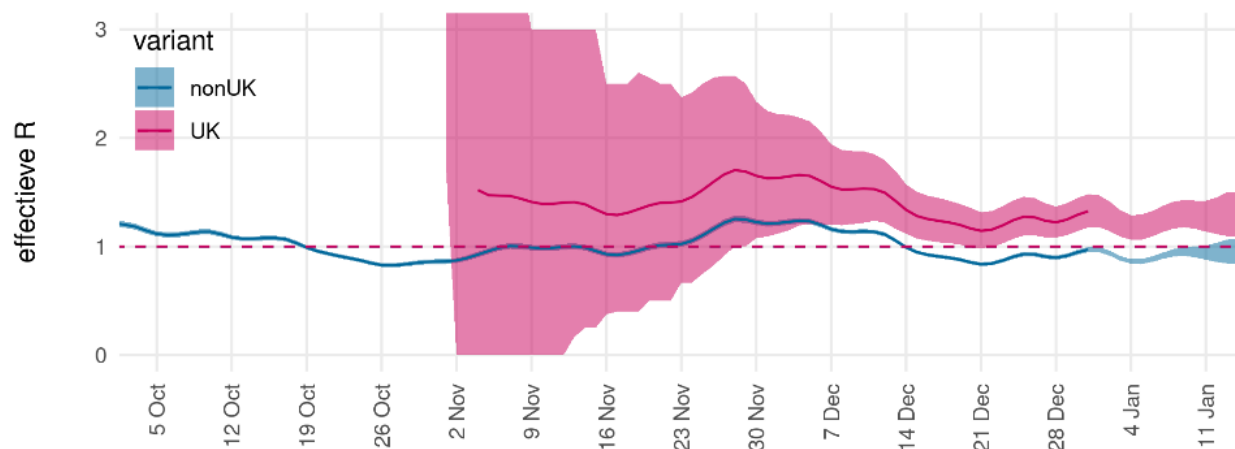
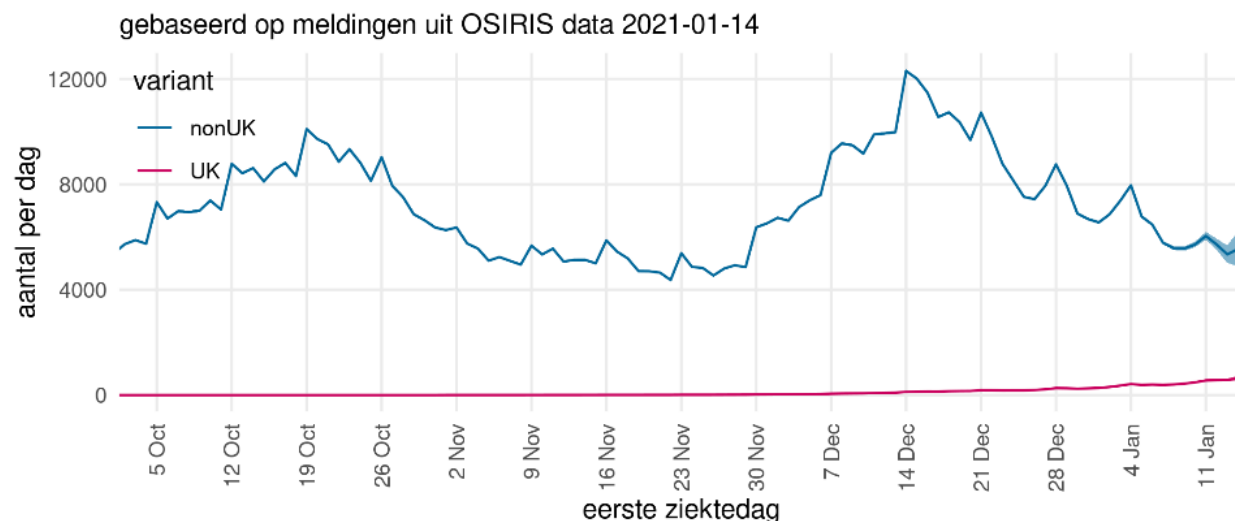

- Extrapolerend is ca 10% van de nieuwe infecties nu veroorzaakt door VOC-202012/01
- Import is klein ten opzichte van het aantal besmettelijken dat al aanwezig is in Nederland
- Onzekerheid over Zuid-Afrikaanse en Braziliaanse varianten

COVID-19

reproductiegetal – wild-type en VOC-202012/01

Uit analyse Nederlandse en Deense data:

- verdubbelingstijd van 8.7 dagen
- op 6 januari was 5.75% van gevallen met een eerste ziektedag besmet met met VOC-202012/01

Schatting reproductiegetal 1 januari:

samen gemiddeld: 0.98 (0.96 – 1.01)

• VOC 202012/01: 1.32 (1.18 – 1.48)

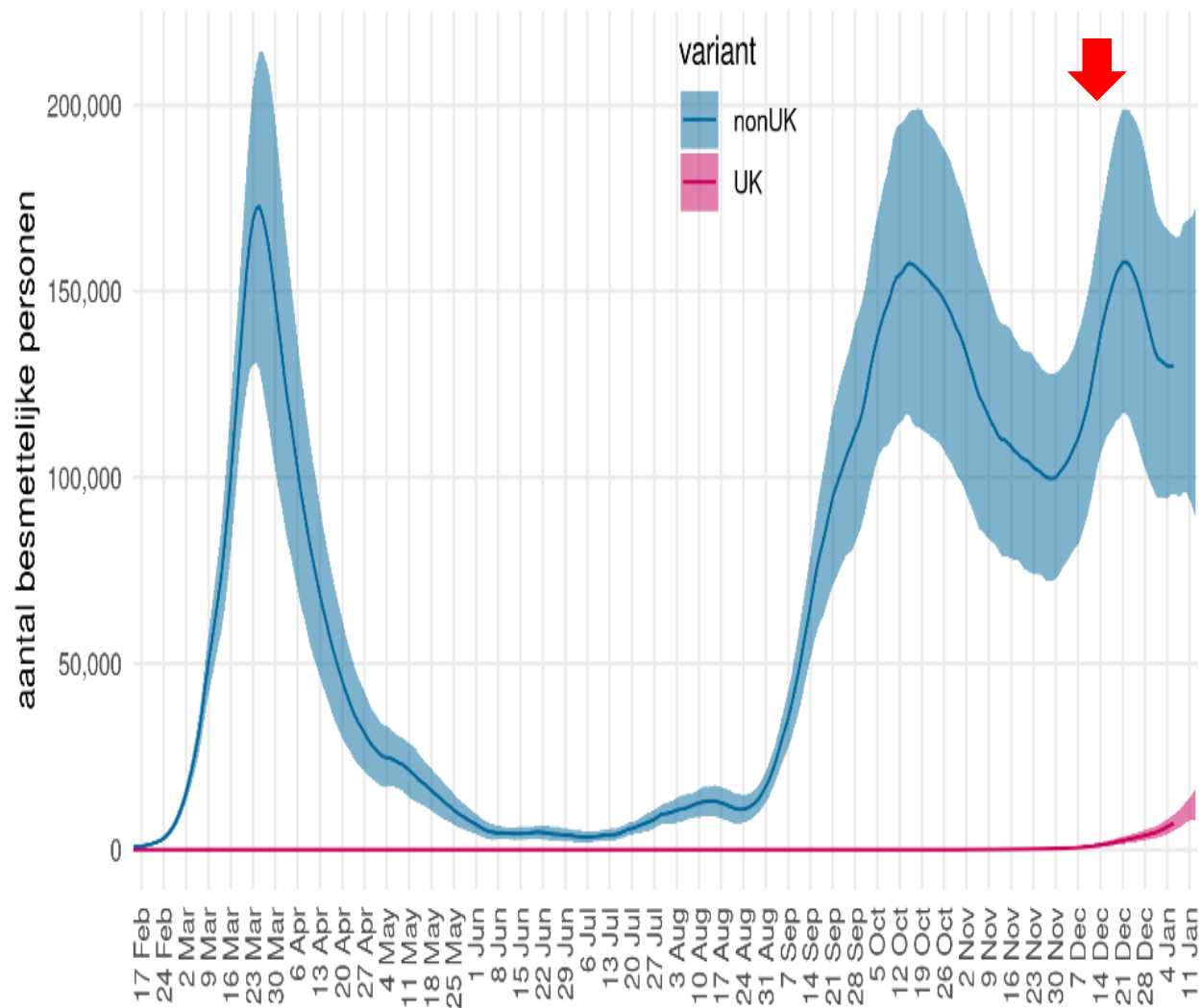
• wild-type: 0.97 (0.95 – 1.00)

Vanaf 1 december: reproductiegetal VOC variant is tot 36% (23 – 40%) hoger dan wildtype

COVID-19

wild-type en VOC-202012/01 – twee uitbraken

- Gebaseerd op CoronaPienter juni 2020
- Gebaseerd op ziekenhuisopnames NICE
- **Blauw**: aantal besmettelijken naar 'eerste ziektedag' (niet alle besmettelijken vertonen symptomen)
- **Rood**: aantal besmettelijken naar 'eerste ziektedag', veroorzaakt door VOC-202012/01

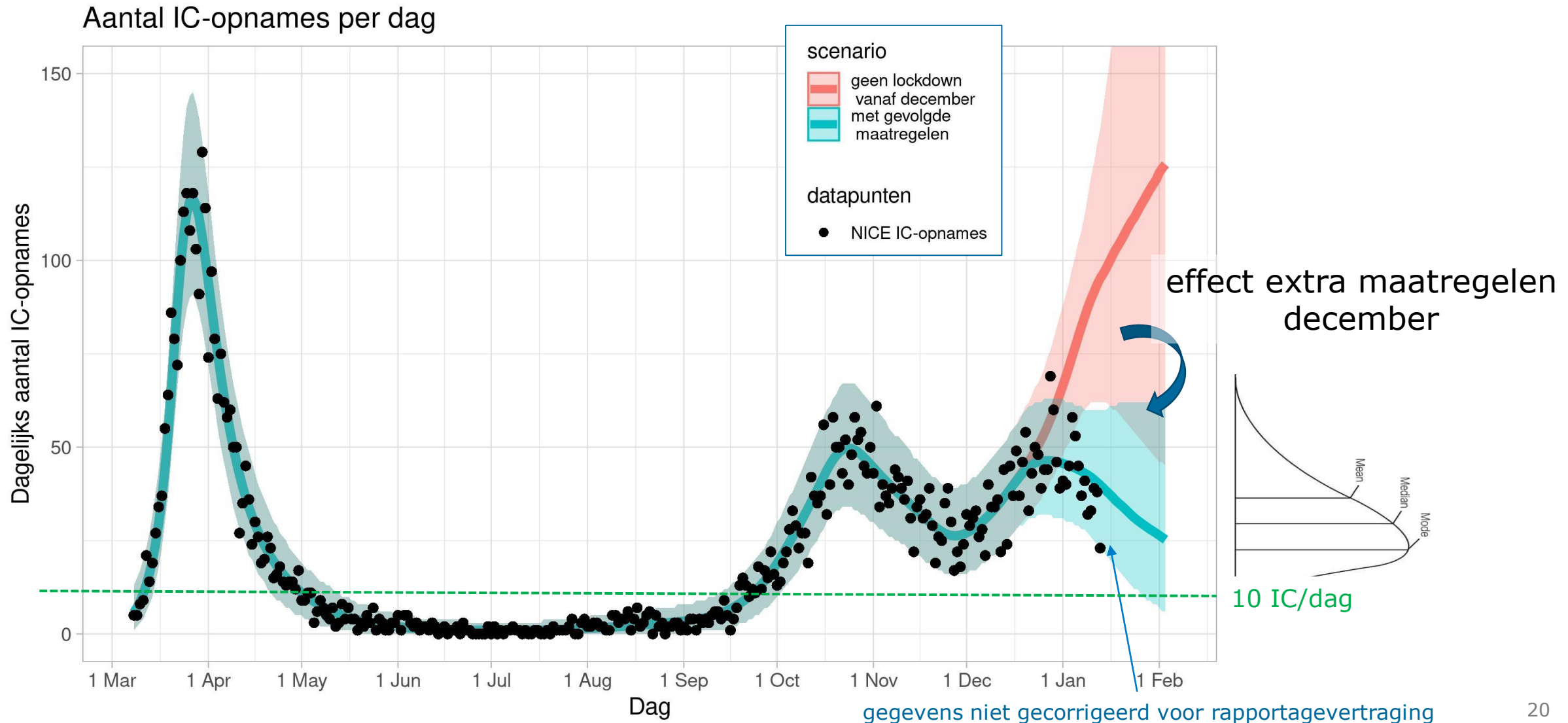
Schatting 6 januari, samen: **137.207** (101.425 – 173.578)

de facto twee uitbraken in Nederland:

- **wild-type**: **129.972** (95.715 – 165.157)
- **VOC -202012/01**: **7.142** (5.053 – 9.352)

COVID-19

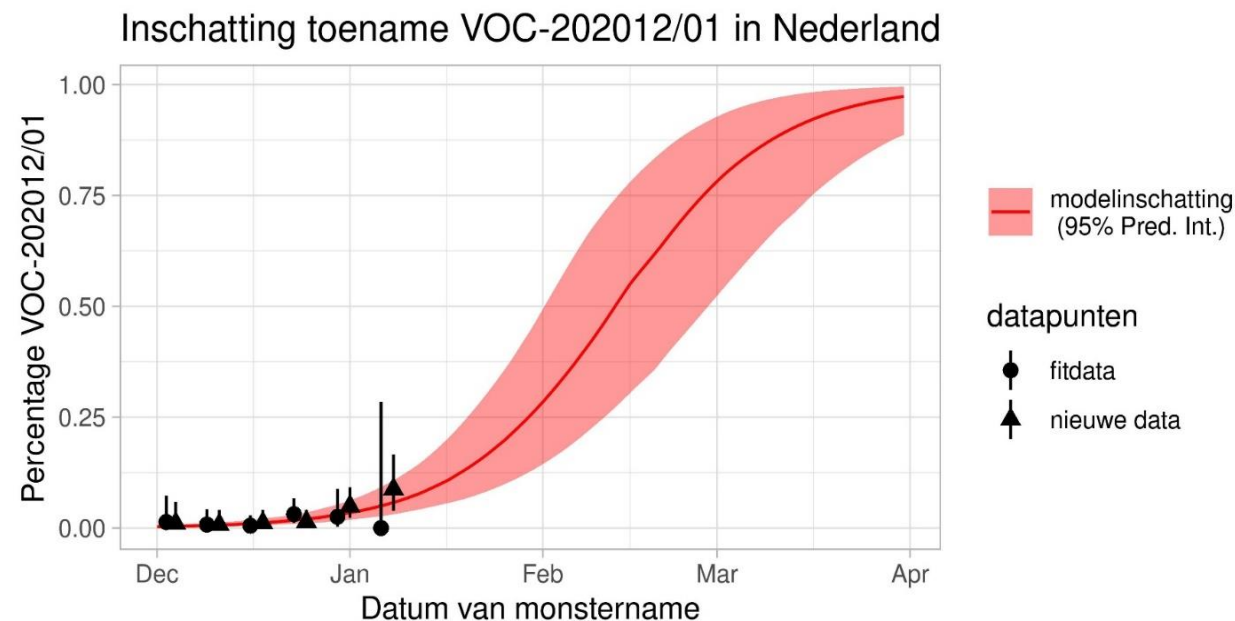
dagelijkse IC-opnames

Conclusies en vragen

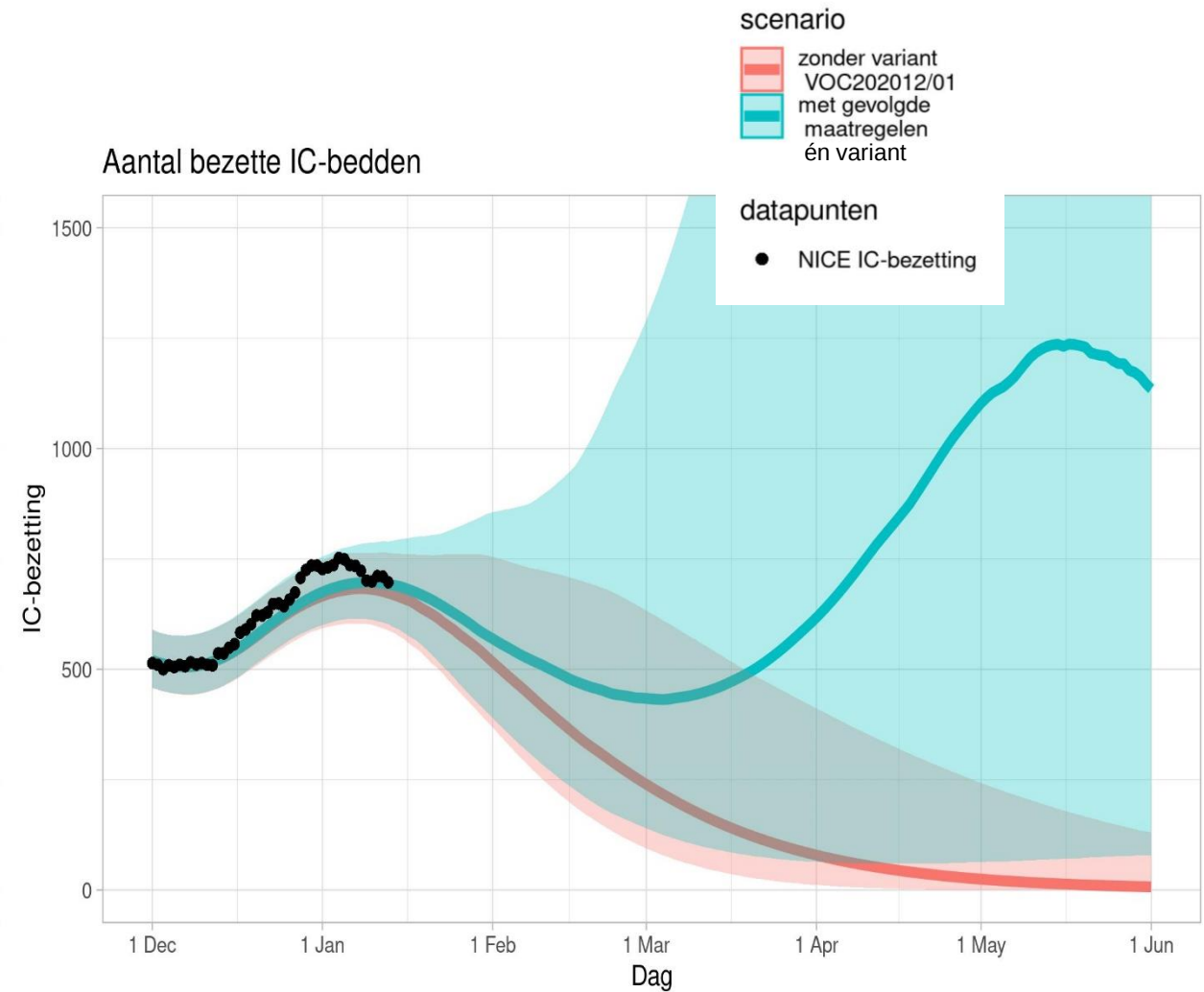
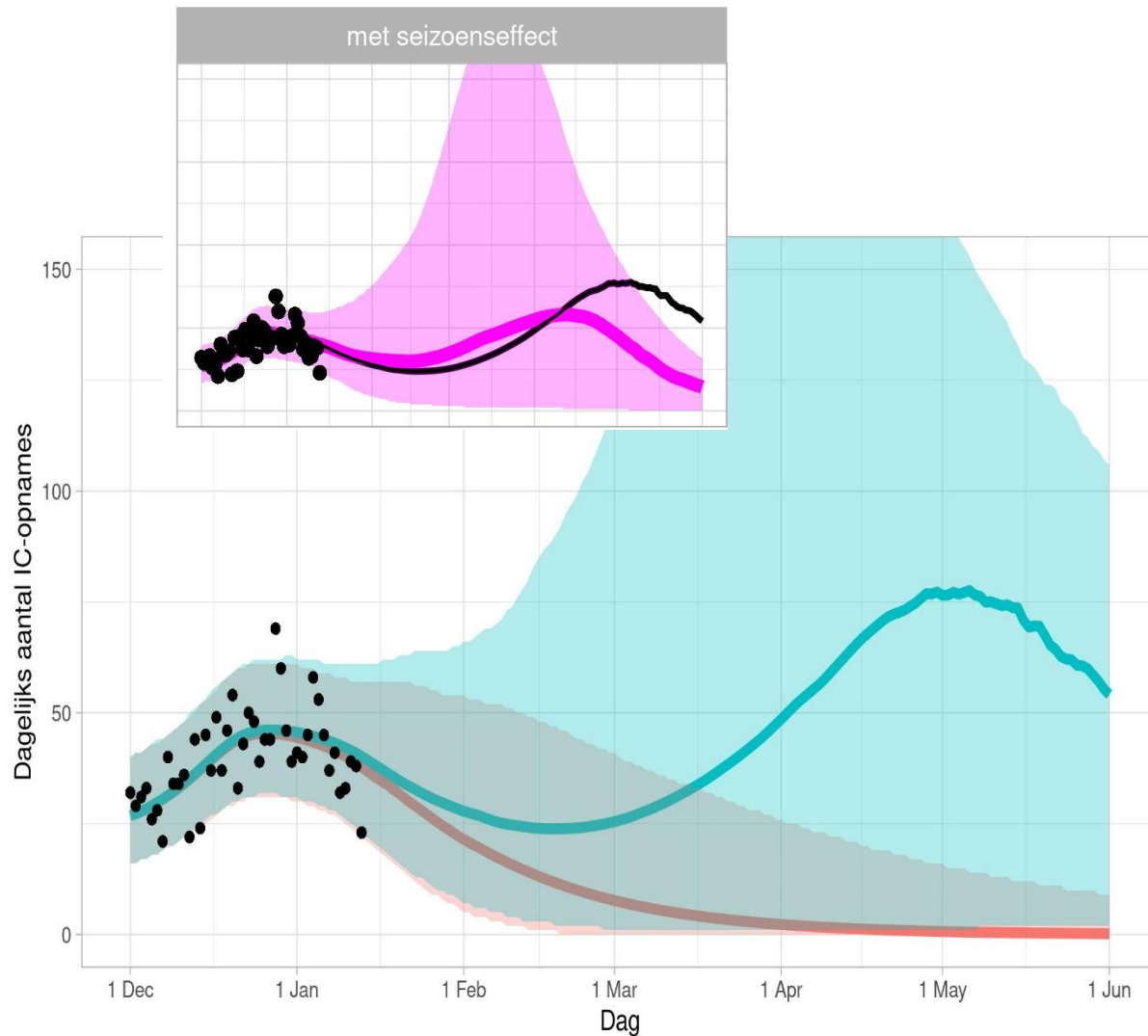
- Aantallen opnames zijn gaan dalen zoals in eerdere prognoses, maar hoe diep en voor hoelang?
- Signaalwaardes echter uit zicht vanwege toename VOC-202012/01
- Komende slides: vooruitblik, vergeleken met hypothetische scenario zonder VOC-202012/01

COVID-19

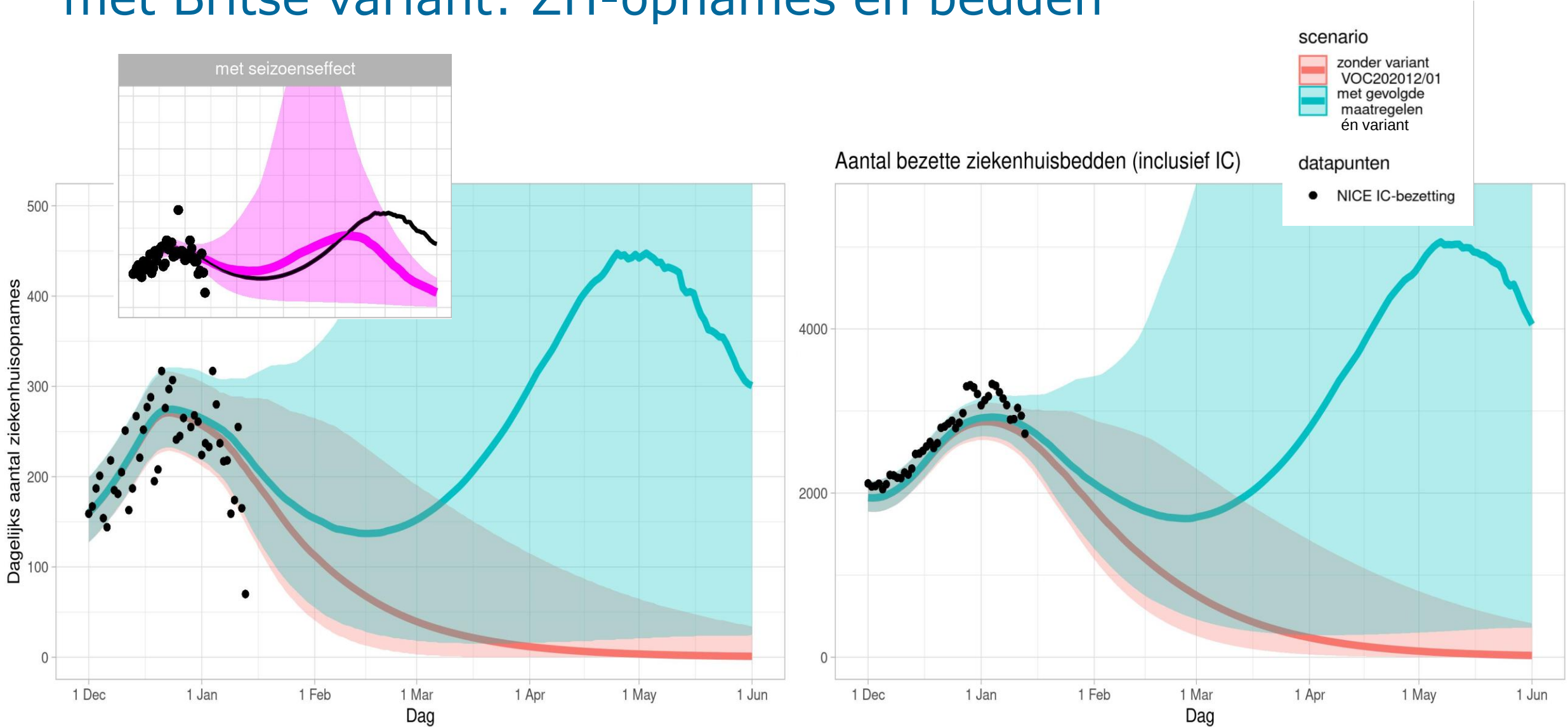
met Britse variant: IC-opnames en bedden

COVID-19

met Britse variant: ZH-opnames en bedden

Conclusies met VOC-202012/01

- Afname in infecties wordt gekeerd en blijft erna lange tijd hoog
- Grote onzekerheid over de precieze hoogte
 - hangt af van toename in R_t
- Belangrijk:
 - dit is **zonder** vaccinatie!!
 - dit is mét immuniteit na infectie (tenminste 85% voor tenminste 6 maanden)

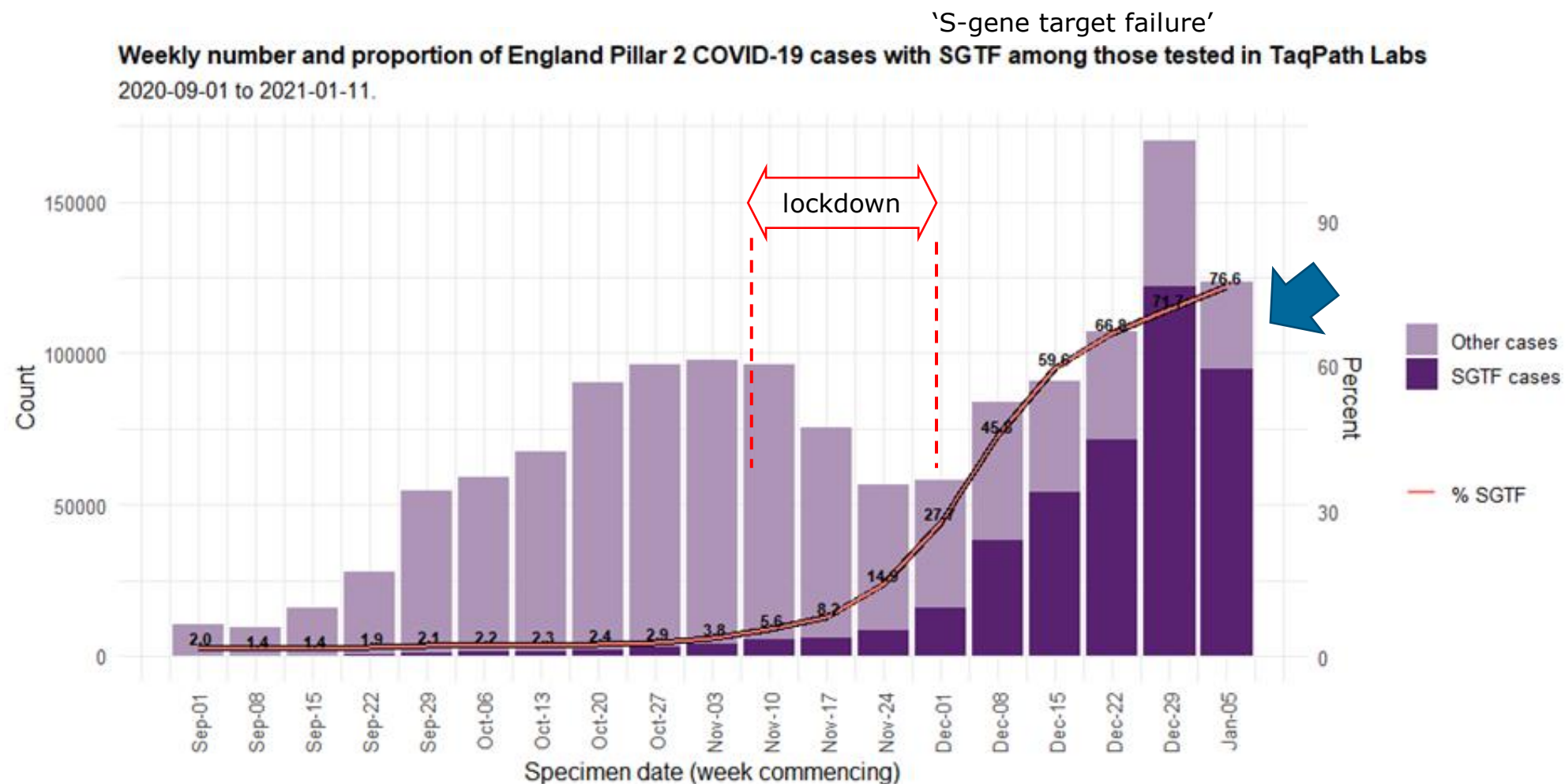

COVID-19

VOC 202012/01 (S-) in VK

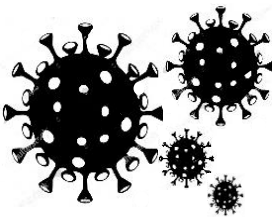
Public Health
England

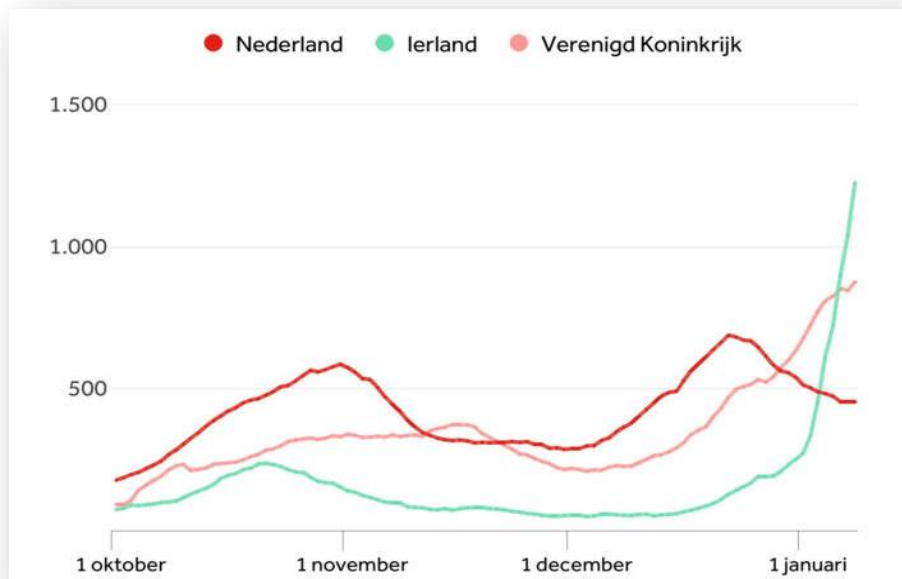
SGTF is a surveillance proxy for VOC-202012/01 and may include other variants
 SGTF = Positive test with non-detectable S gene and ≤ 30 CT values for N and ORF1ab genes respectively
 TaqPath labs = Alderley Park, Milton Keynes and Glasgow Lighthouse Labs, which use TaqPath COVID-19 RT-PCR
 Cases deduplicated to one positive test per person per week, prioritising SGTF tests
 Data source: SGSS

COVID-19

tweede golf in Engeland en Ierland

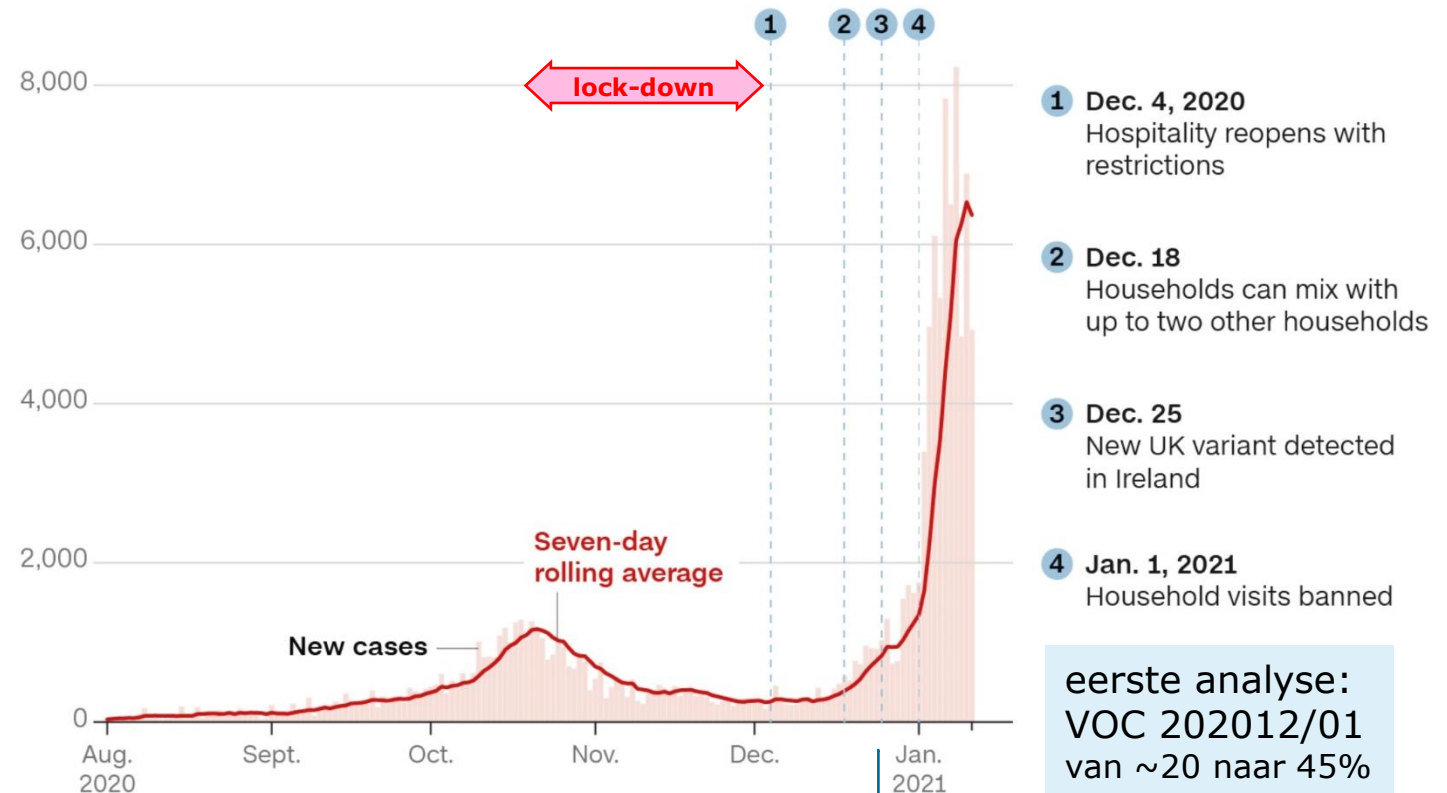

A perfect storm:
feestdagen
bezoekers uit het VK
introductie VOC202012/01

Ireland's Covid-19 cases surge

The country recorded the world's highest infection rate last week, driven by the presence of the more transmissible UK variant along with household mixing over the holidays.

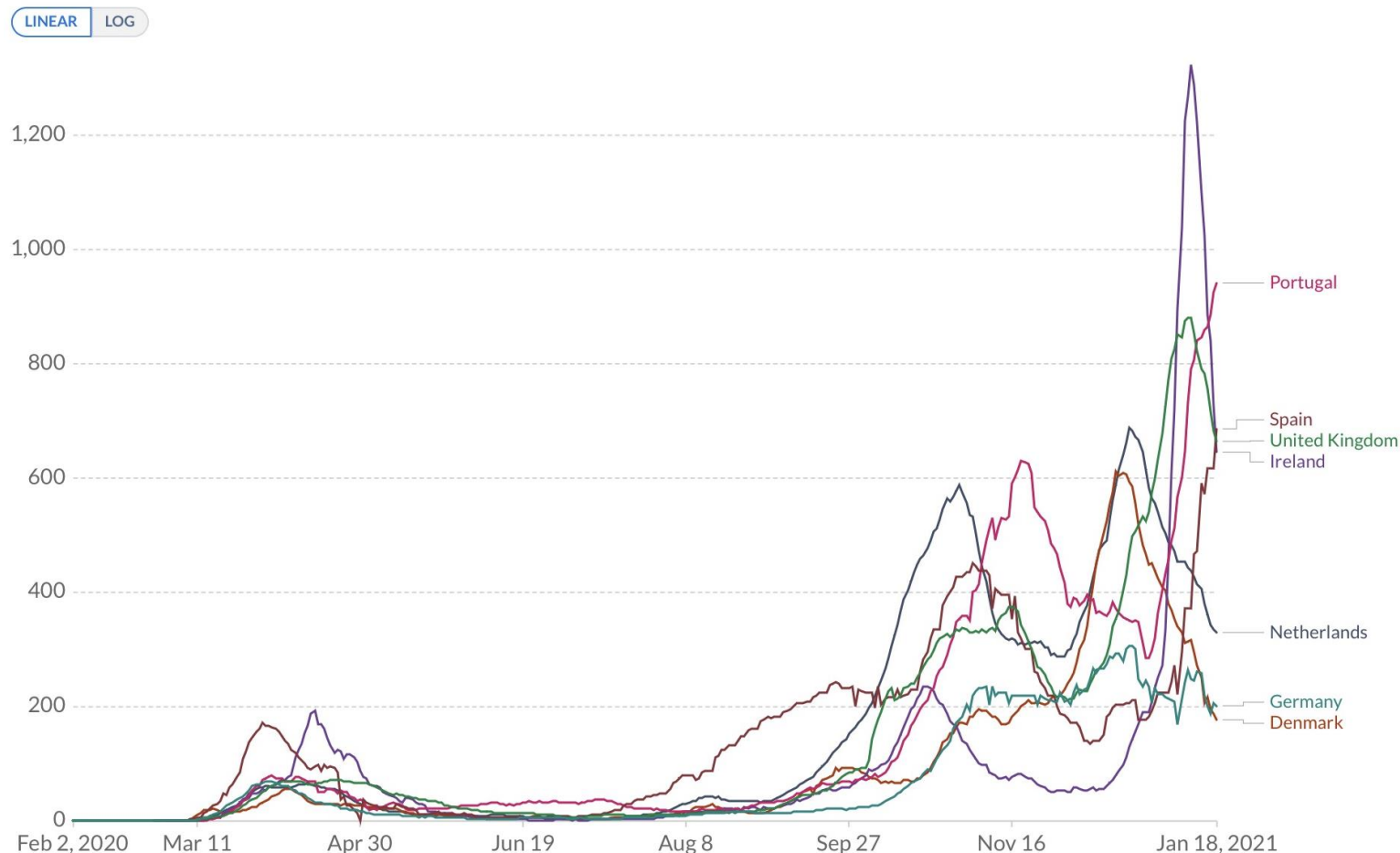
COVID-19 beeld in EU

Daily new confirmed COVID-19 cases per million people

Shown is the rolling 7-day average. The number of confirmed cases is lower than the number of actual cases; the main reason for that is limited testing.

Our World
in Data

Source: Johns Hopkins University CSSE COVID-19 Data – Last updated 19 January, 11:02 (London time)

CC BY

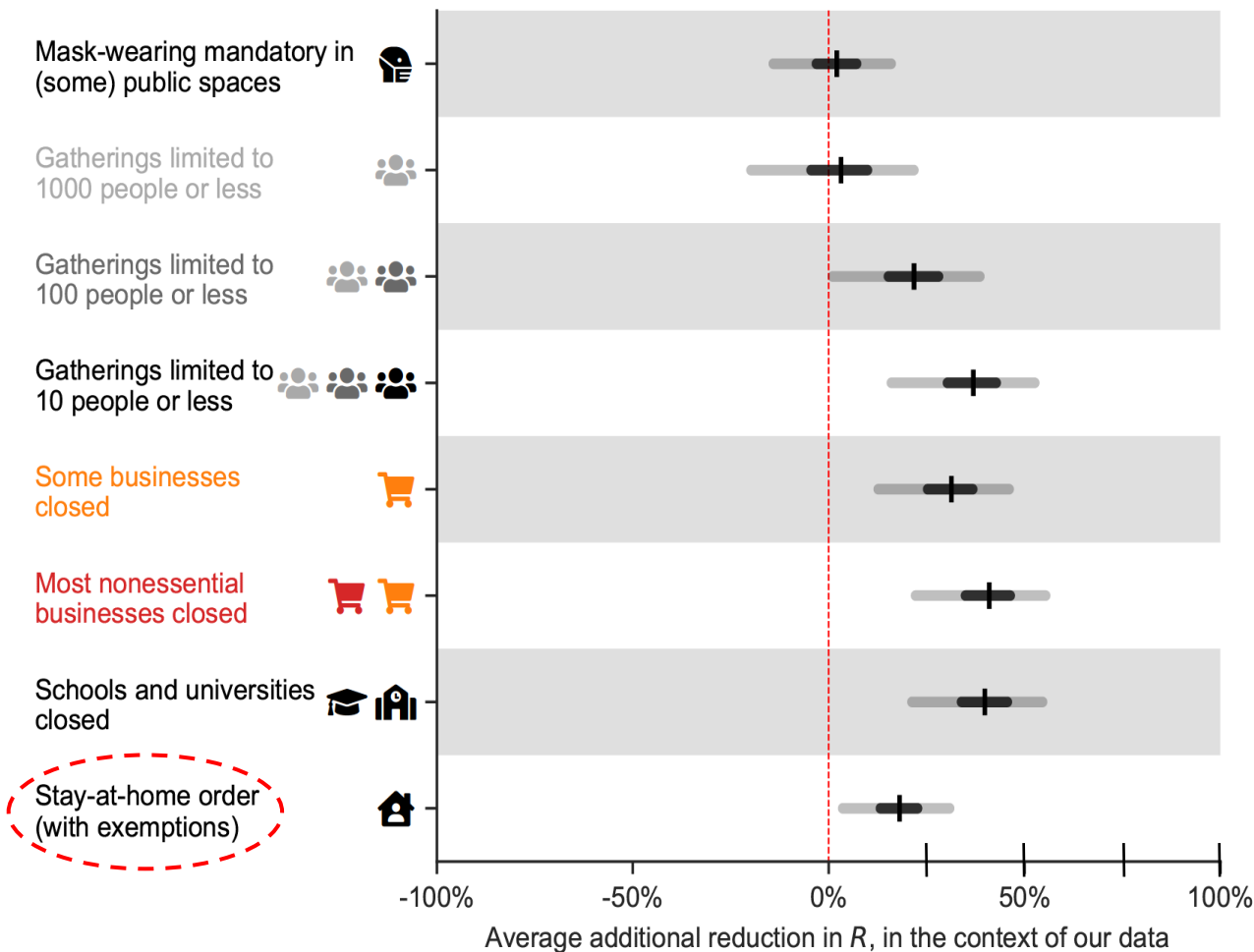
Top toename in:
Ierland
Verenigd Koninkrijk
Portugal
Spanje
(Israel)

Toename in landen
die voor kerstperiode
weinig beperkingen
oplegden.

COVID-19

avondklok – effecten maatregelen

ecologische studies

- daling van reproductiegetal bij invoering maatregel is gebaseerd op associatie
- suggestief, géén causale interpretatie

literatuur

- *Bauner et al.* The effectiveness of eight nonpharmaceutical interventions against COVID-19 in 41 countries. Medrxiv 2020: 8–13% afname R_t
- *Haug et al.* Ranking the effectiveness of worldwide COVID-19 government interventions. Medrxiv 2020
- *Spaccaferri et al.* Early assessment of the impact of mitigation measures to control COVID-19 in 22 French metropolitan areas, October to November 2020. Eurosurveillance 2020
- *Baunez et al.* An Early Assessment of Curfew and Second COVID-19 Lock-down on Virus Propagation in France. Medrxiv 2020

COVID-19

beeld epidemiologie en prognose

- afname aantal nieuwe meldingen, maar % positieve testen nog hoog ($\sim 11\%$)
- instroom ziekenhuis en IC lijkt over piek heen, maar hoe lang?
- modellering laat evident effect lock-down zien, bestendinging onzeker
- onzekerheid over seizoen effect
- **maar** 'a new kid in town' VOC 202012/01 = B.1.1.7 – voorlopig circulatie $\sim 10\%$

advies OMT – kwetsbare situatie en veel onzekerheid over B.1.1.7, dus:

- probeer snel zo laag mogelijk te komen – verleng lockdown én neem additionele maatregelen!
- houd scholen nog (tenminste) 2 weken dicht, leer van opgestarte klassen ($\sim 2/6$ gestart)
- voortschrijdend inzicht (ook van buiten NL – op scholen, fieldlabs, testen, etc.)!